

ชื่อการศึกษา คั่นคว้ออิสระ การบริหารการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์
ผู้ศึกษา นายกิตติภักดิ์ ไกรเพชร **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ประยงค์ เนาวบุตร **ปีการศึกษา** 2545

บทคัดย่อ

การศึกษาคั่นคว้ออิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ (2) เปรียบเทียบการบริหารการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามความ รับผิดชอบในการจัดการศึกษา และ (3) ศึกษาปัญหาการบริหารการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 152 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 23 คน และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ จำนวน 129 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .93 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการศึกษาคั่นคว้ออิสระพบว่า (1) โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ มีการบริหารการจัดระบบสารสนเทศทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง (2) โรงเรียนที่จัดการศึกษาเฉพาะระดับประถมศึกษาและโรงเรียนที่จัดการศึกษาสองระดับคือระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีการบริหารการจัดระบบสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการจัดเก็บข้อมูล ส่วนด้านอื่น ๆ นอกนั้นโรงเรียนที่จัดการศึกษาเฉพาะระดับประถมศึกษาและโรงเรียนที่จัดการศึกษาสองระดับ มีการบริหารการจัดระบบสารสนเทศไม่แตกต่างกัน (3) ปัญหาการบริหารการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ งบประมาณและวัสดุ อุปกรณ์ ในการบริหารการจัดระบบสารสนเทศมีไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับงานสารสนเทศ และโรงเรียนมีเครื่องมือในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลน้อย

คำสำคัญ การบริหารโรงเรียน ระบบสารสนเทศ โรงเรียนประถมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. ประยงค์ เนาวบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ซึ่งได้กรุณาได้คำปรึกษาแนะนำอย่างใกล้ชิด นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อผู้บริหารโรงเรียนและข้าราชการครูในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ ที่กรุณาตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือและกำลังใจจาก พระมหาสุวรรณ กระแสเทพ นายจรัส สอนกล้า ศึกษานิเทศก์ 7 นางสาวจรรุวรรณ อุตตะโปน อาจารย์ 1 ระดับ 5

ขอขอบคุณ อาจารย์สุปราณี ไกรเพชร และท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ที่เป็นกำลังใจให้การสนับสนุนแก่ผู้ศึกษาค้นคว้าเสมอมา

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้สนใจการศึกษาทั้งหมด

กิตติภักดิ์ ไกรเพชร

พฤษภาคม 2546

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
กรอบความคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	4
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายและขอบข่ายงานสารสนเทศ.....	7
แนวคิดและหลักการบริหารการศึกษา.....	18
การบริหารงานสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	37

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การวิเคราะห์การบริหารการจัดระบบสารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์.....	38
การเปรียบเทียบการบริหารการจัดระบบสารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา.....	45
การวิเคราะห์ปัญหาการบริหารการจัดระบบสารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์.....	46
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	47
สรุปการวิจัย.....	47
อภิปรายผล.....	48
ข้อเสนอแนะ.....	51
บรรณานุกรม.....	53
ภาคผนวก.....	58
ก แบบสอบถาม	59
ข หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง.....	70
ค คำอำนาจจำแนกและค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	74
ประวัติผู้วิจัย.....	77

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และ ความรับผิดชอบ
ในการจัดการศึกษา.....37

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารการจัดระบบสาร
สนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา.....38

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารการจัดระบบ
สารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา ด้านเก็บรวบรวมข้อมูล.....39

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารการจัดระบบ
สารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการตรวจสอบข้อมูล.....40

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารการจัดระบบ
สารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการประมวลผลข้อมูล.....41

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารการจัดระบบ
สารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดเก็บข้อมูล.....42

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารการจัดระบบ
สารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล.....43

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารการจัดระบบ
สารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการนำข้อมูลไปใช้.....44

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดระบบสารสนเทศระหว่าง
โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและโรงเรียนที่จัดการศึกษา
ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกเป็นรายด้าน.....45

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าความถี่ของรายการปัญหาการบริหารการจัดระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ โนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์.....	46
--	----

ณ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ภาพที่ 2.1 ระบบและวิธีการประมวลผลข้อมูล.....	12
ภาพที่ 2.2 สารสนเทศเพื่อการจัดการฐานสำคัญสำหรับการตัดสินใจของผู้บริหาร ทุกระดับ.....	17

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าข้อมูลสารสนเทศเป็นทรัพยากรที่จำเป็นอย่างยิ่ง ผู้ใดได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง รวดเร็วกว่าจะเป็นผู้ได้เปรียบ เพราะสามารถใช้สารสนเทศเหล่านั้นในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ดังนั้น ข้อมูลสารสนเทศจึงมีความสำคัญต่อการตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ โดยเฉพาะการวางแผนการศึกษาและการกำหนดนโยบายต้องมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ มีความละเอียด ครบถ้วน ถูกต้อง ตรงตามความต้องการ และทันสมัยจึงช่วยให้การวางแผนการบริหารจัดการและการตัดสินใจดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในทางตรงกันข้าม หากหน่วยงานใดไม่ได้มีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการปฏิบัติงานก็ย่อมเสี่ยงต่อความผิดพลาดสูงและผลการดำเนินงานก็จะเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2545:11) ดังนั้น ข้อมูลและสารสนเทศจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจ นับตั้งแต่ การวางแผน การปฏิบัติงาน และการควบคุม เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของงาน ซึ่งหน่วยงานจำเป็นต้องสร้าง จัดและพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีคุณภาพ มีความเที่ยงตรงตามเรื่องที่ต้องการใช้ สะดวก รวดเร็ว ทันต่อเวลา โดยข้อมูลดังกล่าวจะรวบรวมได้จากการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานและจากแหล่งข้อมูลภายนอกที่เกี่ยวข้อง การจัดระบบสารสนเทศที่ดีจะช่วยให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการจัดระบบสารสนเทศของหน่วยงานระดับโรงเรียนประถมศึกษา มีขอบข่ายครอบคลุมงานตามกระบวนการบริหารและการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาทั้ง 6 ขั้นตอน ดังนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ ซึ่งโรงเรียนประถมศึกษาต้องดำเนินการจัดระบบสารสนเทศให้ครอบคลุมการบริหารจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ทั่วประเทศ โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้พยายามพัฒนาประสิทธิภาพของระบบข้อมูลและสารสนเทศของหน่วยงานโดยยึดแนวทาง 6 ขั้นตอนดังกล่าว แต่ยังไม่บรรลุ

ผลสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากการใช้ข้อมูลและสารสนเทศของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ยังมีความยุ่งยาก ซับซ้อน ซึ่งมีสาเหตุมาจากเป็นองค์กรขนาดใหญ่และมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว

เนื่องจาก ภารกิจหลักของโรงเรียนประถมศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอน และยังมีภาระงานหลักที่จะต้องปฏิบัติอีก 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในการบริหารงานและจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดแนวปฏิบัติในการบริหารการจ้ดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาให้ครอบคลุมภาระงานทั้งหมด เพื่อให้โรงเรียนมีแนวทางในการจัดระบบสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เป็นระบบและเชื่อถือได้ ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ก็ได้ดำเนินการนิเทศ ติดตามให้ความช่วยเหลือโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด ในการดำเนินการจัดระบบสารสนเทศ ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนสามารถนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญของการบริหารการจ้ดระบบสารสนเทศในโรงเรียนดังกล่าว ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารการจ้ดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งผลการศึกษารั้งนี้ จะนำไปใช้ในการบริหารการจ้ดระบบสารสนเทศในโรงเรียน ให้มีความเป็นระบบ และมีความเหมาะสม ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว อันจะส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลเพื่อพัฒนาการศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 2.1 เพื่อศึกษาการบริหารการจ้ดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารการจ้ดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา
- 2.3 เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารการจ้ดระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนประถมศึกษา

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ จำแนกตามแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งกำหนดขั้นตอนการบริหารการจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา (Education Information Management System) ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 16)

3.2 ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 250 คน ใน 23 โรงเรียน

3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

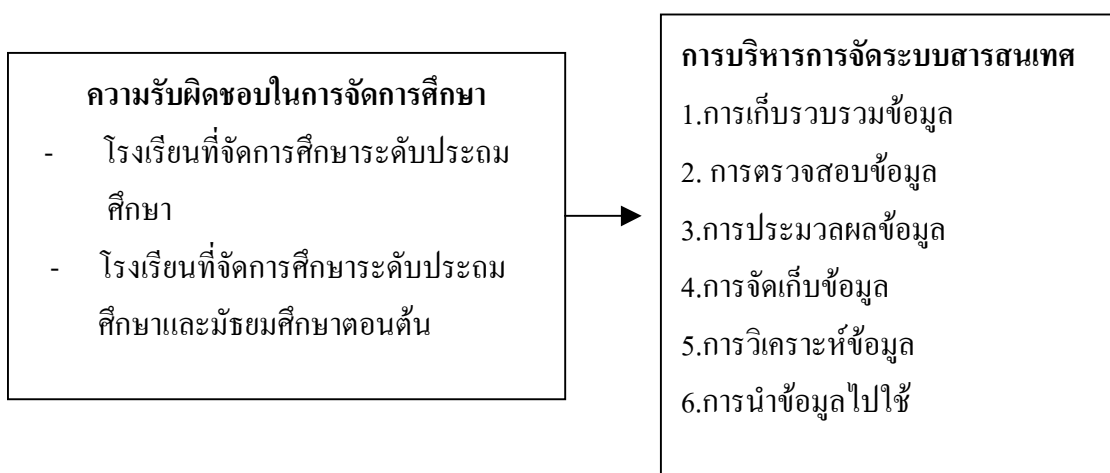
3.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา จำแนกเป็นสองระดับ ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการศึกษาเฉพาะระดับประถมศึกษา และโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น

3.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารการจัดการระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จำนวน 6 ด้าน คือ

- 1) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2) การตรวจสอบข้อมูล
- 3) การประมวลผลข้อมูล
- 4) การจัดเก็บข้อมูล
- 5) การวิเคราะห์ข้อมูล
- 6) การนำข้อมูลไปใช้

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบการบริหารการจัดการระบบสารสนเทศของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 : 5) ซึ่งจำแนกการบริหารการจัดการระบบสารสนเทศเป็น 6 ด้าน ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ ดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

5. สมมติฐานของการวิจัย

โรงเรียนที่จัดการศึกษาเฉพาะระดับประถมศึกษาและโรงเรียนที่จัดการศึกษาสองระดับคือระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศแตกต่างกัน

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ระบบสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการที่จัดกระทำร่วมกันและสัมพันธ์กัน เพื่อให้ได้ข้อความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติหรือบริหารงานได้

6.2 การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ หมายถึง การบริหารการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ 6 ด้าน ได้แก่

6.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting Data) หมายถึง วิธีการที่จะได้ข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งข้อมูล เช่น การกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล การกำหนดแหล่งข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม กำหนดระยะเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูล การจัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล

6.2.2 การตรวจสอบข้อมูล (Checking Data) หมายถึง การกำหนดวิธีการตรวจสอบข้อมูล การดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับมาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเรียบร้อย สมบูรณ์ของข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง

6.2.3 การประมวลผลข้อมูล (Processing Data) หมายถึง การกำหนดขอบข่ายการประมวลผล การดำเนินการนำข้อมูลที่ได้ตรวจสอบแล้วและมีความสัมพันธ์กันมาเปลี่ยนเป็นสารสนเทศ ซึ่งอาจจะใช้คนหรือเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องประมวลผล

6.2.4 การจัดเก็บข้อมูล (Organizing Data or Storage) หมายถึง การจัดให้มีแหล่งรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศไว้ในหน่วยงาน มีระบบการจัดเก็บข้อมูล มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์ในการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งอยู่ในรูปแบบของเอกสารหรือแฟ้มข้อมูล

6.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing Data) หมายถึง การจัดกลุ่มข้อมูลให้ตรงกับความต้องการใช้ของหน่วยงาน ซึ่งอาจจะผ่านกระบวนการทางสถิติ โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล และมีการรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล

6.2.6 การนำข้อมูลไปใช้ (Using Data) หมายถึง การนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารงาน เช่นการวางแผน การตัดสินใจ เป็นต้น มีการประสานงานระหว่างผู้ใช้ข้อมูลกับผู้จัดกระทำข้อมูล ซึ่งข้อมูลที่จัดเก็บสอดคล้องกับความต้องการ มีความสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ในการพยากรณ์เหตุการณ์ในอดีต

6.3 โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2545

6.4 ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่ง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ โนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

6.5 ข้าราชการครู หมายถึง ครูผู้สอน และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ โนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2545

6.6 ความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาที่เปิดสอนในโรงเรียนคือ

6.6.1 โรงเรียนที่จัดการศึกษาเฉพาะระดับประถมศึกษา

6.6.2 โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะเป็นประโยชน์ ดังนี้

7.1 ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารและการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ โนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

7.2 ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาให้เหมาะสม และให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอวรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำเสนอตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ความหมายและขอบข่ายงานสารสนเทศ
2. แนวคิดและหลักการบริหารการศึกษา
3. การบริหารงานสารสนเทศโรงเรียนประถมศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายและขอบข่ายงานสารสนเทศ

1.1 ความหมายของสารสนเทศ

คำว่า สารสนเทศ (Information) มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านด้วยกัน กล่าวคือ

สารสนเทศ (Information) คือ ข้อมูลที่ได้ถูกกระทำให้มีความสัมพันธ์หรือมีความหมายนำไปใช้ประโยชน์ได้ (วีระ สุภากิจ . 2539 : 4)

สารสนเทศ คือ ข้อมูลที่ผ่านการประมวล และถูกจัดให้อยู่ในรูปที่มีความหมาย และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้รับ (Recipient) (ชุมพล ศฤงคารศิริ. 2537 : 55)

สารสนเทศว่า คือ ข้อมูลที่ผ่านการกระทำให้มีความหมายหรือมีคุณค่าในการตัดสินใจ ถ้าจะเปรียบเทียบข้อมูลก็เหมือนวัตถุดิบนั่นเอง (อารุง จันทวานิช และเจษฎ์ อนุธรรมมงคล . 2528 : 24)

สารสนเทศ คือ ข้อมูลที่ผ่านการเปลี่ยนแปลง หรือจัดกระทำเพื่อผลของการเพิ่มความเข้าใจของผู้ให้ ลักษณะของสารสนเทศเป็นการรวบรวมข้อมูลหลายๆ อย่างที่เกี่ยวข้องเพื่อจุดมุ่งหมายหรือมีคุณค่าในการตัดสินใจ ถ้าจะเปรียบเทียบข้อมูลเป็นวัตถุดิบของโรงงานสารสนเทศก็คือสินค้าผลิตจากวัตถุดิบนั่นเอง (สำนักคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 3)

กล่าวโดยสรุป สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูล ข้อเท็จจริงที่ได้ผ่านการประมวลผลหรือจัดกระทำข้อมูลหรือข้อเท็จจริงด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้มีความหมายที่ต้องการ และมีคุณค่าเพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจตามวัตถุประสงค์

1.2 ความสำคัญของสารสนเทศ

ในการบริหารงานขององค์กรไม่ว่าจะเป็นของทางภาครัฐหรือเอกชน โดยทั่วไปนั้นจะต้องมีการวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด สารสนเทศจัดว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญอย่างหนึ่งขององค์กร เพื่อช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีผู้ให้ความสำคัญของระบบไว้หลายท่าน

พจน์ สะเพียรชัย (2528 : 51-59) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของระบบสารสนเทศที่มีต่อการวางแผนว่า ในการวางแผนการศึกษา นักวางแผนการศึกษาต้องตระหนักทั้งนี้เพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดีและเป็นไปอย่างถูกต้อง ซึ่งก่อนที่จะรวบรวมสถิติใด ๆ นั้น จำเป็นต้องแจกแจงให้ได้ว่าข้อมูลเทศ (Information) ใดที่จำเป็นต่อการวางแผน จากนั้นจึงรวบรวมข้อสนเทศนั้นๆ ตลอดจนข้อมูลสถิติ

อุทัย บุญประเสริฐ (2526 : 9) กล่าวถึงความสำคัญของระบบสารสนเทศในการตัดสินใจ คือ ในการตัดสินใจใด ๆ ก็ตามหากพิจารณาในเชิงหลักการแล้ว เป็นที่ยอมรับกันว่าการตัดสินใจที่ดีต้องเป็นการตัดสินใจโดยหลักการและเหตุผล ได้พบว่าวิธีการที่จะช่วยในการตัดสินใจด้วยหลักเหตุผลนั้น จะต้องอาศัยเรื่องข้อมูลสารสนเทศเป็นพื้นฐาน หรือองค์ประกอบสำคัญ

สิปปนนท์ เกตุทัต (2528 : 9) กล่าวถึงความสำคัญของระบบสารสนเทศว่าสารสนเทศเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการกำหนดนโยบาย การวางแผน การควบคุม กำกับ การตัดสินใจ และบริหารงาน

กล่าวโดยสรุป ระบบสารสนเทศมีความสำคัญต่อการวางแผนการบริหารงานในองค์กรเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจของผู้บริหาร และเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการกำหนดนโยบาย การวางแผน การควบคุม ของผู้บริหาร เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะ

1. การบริหารงานในปัจจุบันและอนาคตมีความยุ่งยากซับซ้อนขึ้นกว่าในอดีต
2. ขนาดขององค์กรที่ดำเนินการใหญ่กว่าในอดีตมาก
3. การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว
4. การกระจายข่าวสารและข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง
5. มีการทำงานในลักษณะระบบควบคุมย้อนกลับ (Feedback Control System)

1.3 คุณสมบัติของสารสนเทศ

ปัจจุบันนี้ถือกันว่าสารสนเทศเป็นทรัพยากรที่สำคัญขององค์กรเช่นเดียวกับทรัพยากรอื่นขององค์กร แต่ทรัพยากรสารสนเทศจะเป็นทรัพยากรที่มีค่าก็ต่อเมื่อสารสนเทศนั้นเป็นสารสนเทศที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งสารสนเทศที่จัดว่าเป็นสารสนเทศที่ดีหรือมี คุณภาพควรจะมีคุณสมบัติดังนี้ คือ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2538 : 9 – 11)

1. ความถูกต้อง หมายถึง อัตราส่วนของสารสนเทศที่ถูกต้องกับจำนวนสารสนเทศที่ผลิตขึ้นทั้งหมดในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งระดับความถูกต้องขนาดใดจะถือว่าเพียงพอ ขึ้นอยู่กับตัวสารสนเทศ ยิ่งสารสนเทศมีความถูกต้องมากเท่าไร ก็ยิ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับผู้บริหารมากขึ้น

2. ความทันต่อการใช้งาน สารสนเทศที่ดีนั้นมีความถูกต้องอย่างเดียวยังจะไม่เพียงพอ แต่ต้องได้รับให้ทันต่อการใช้ประโยชน์ด้วย สารสนเทศนั้นควรจะรวดเร็ว พอที่จะจัดทำได้จากข้อมูลปริมาณหนึ่ง แต่มีใช้ทุกครั้งที่มีการเก็บข้อมูลได้ เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย และสารสนเทศนั้นไม่ควรจะรวดเร็วจนไม่สามารถบอกถึงแนวโน้มการเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง

3. ความสมบูรณ์ ในบางครั้งผู้บริหารต้องเผชิญกับการตัดสินใจที่ไม่แน่นอน หรือด้วยความลังเลใจ เพราะสารสนเทศที่นำมาใช้สนับสนุนการตัดสินใจนั้นไม่สมบูรณ์ ความสมบูรณ์ของสารสนเทศได้จากการรวบรวมข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจายในองค์การได้ในปริมาณที่เพียงพอต่อการผลิตสารสนเทศนั้น

4. ความกะทัดรัดของสารสนเทศ สารสนเทศที่ดีควรจะเป็นสารสนเทศที่กะทัดรัด และได้ใจความสมบูรณ์ในตัวเอง สามารถแสดงสาระที่สำคัญ ๆ ตามที่ผู้บริหารต้องการให้ครบถ้วน ซึ่งอาจจะจัดทำได้โดยการสรุปเฉพาะสิ่งที่ผู้บริหารต้องการ และในบางกรณีการใช้รูปภาพหรือการแสดงด้วยกราฟสามารถที่จะให้สารสนเทศได้ชัดเจนกว่าการบรรยายด้วยตัวอักษร

5. ตรงกับความต้องการ คุณสมบัติข้อนี้หมายถึง เป็นสารสนเทศที่สามารถสื่อความหมายให้เกิดกระทำความรู้ ความเข้าใจต่อผู้บริหาร

พิชิต สุขเจริญพงษ์ . (2533 : 942-944) ได้กล่าวถึง คุณสมบัติที่สำคัญของสารสนเทศว่าควรมีลักษณะดังนี้

1. ความแม่นยำ สารสนเทศที่นำเสนอต้องมีความถูกต้อง แม่นยำ ไม่มีความคลาดเคลื่อน

2. มีความทันสมัย สารสนเทศที่ดีต้องมีความทันสมัยต่อเหตุการณ์และได้จากข้อมูลที่ทันสมัย นอกจากนี้การนำเสนอสารสนเทศจะต้องทำอย่างรวดเร็ว เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจได้ทันกาล

3. มีความอุดมสมบูรณ์ นอกจากความแม่นยำและความทันสมัยแล้วสารสนเทศที่ดีจะต้องมีความสมบูรณ์ครบถ้วนในสาระที่เป็นที่ต้องการของผู้บริหาร ความสมบูรณ์ของสารสนเทศขึ้นอยู่กับระบบการจัดเก็บ การรวบรวม และการประมวลสารสนเทศอย่างมีระบบ

4. มีความรัดกุม สารสนเทศที่นำเสนอต่อผู้บริหารจะต้องรัดกุมนำเสนอเฉพาะสารสนเทศที่สำคัญที่มีความสมบูรณ์และรัดกุม ให้รายละเอียดที่ตรงจุดและใช้สนับสนุนการตัดสินใจได้ทันที

ฮัสเซน (Hussain 1973 : 87) ได้เสนอคุณลักษณะสมบัติของสารสนเทศไว้ 4 ประเภท คือ

1. ความทันต่อเวลา (Timeliness)
2. ความแม่นยำตรง (Accuracy)
3. ความเกี่ยวข้อง (Relevant)
4. ความสมบูรณ์ (Completeness)

กล่าวโดยสรุป สารสนเทศที่ดีมีคุณภาพนั้นต้องเป็นสารสนเทศที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์และเพียงพอ ที่จะช่วยให้ผู้บริหารการศึกษา สามารถวางแผนงานและตัดสินใจได้ถูกต้อง แม่นยำ ทันกาล มากขึ้น ยังผลให้ผลผลิตหรือบริการขององค์กรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.4 ประโยชน์ของสารสนเทศ

การจัดระบบสารสนเทศที่ดีจะช่วยให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้บริหารมีความรู้ที่ถูกต้อง ทันสมัย ตรงกับวัตถุประสงค์ และเรียกใช้ได้สะดวก ประโยชน์ของระบบสารสนเทศโดยทั่วไป (วีระ สุภากิจ 2539 : 8-9) ดังนี้

1. ประโยชน์ในการบริหารงาน การตัดสินใจสั่งการ และการวางแผนปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้น ๆ
2. ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับที่สูงกว่าและต่ำกว่า เพื่อให้ระบบสารสนเทศเป็นมาตรฐานเดียวกัน มีรายการข้อมูล มีแบบเสนอรายงาน สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ทุกระดับ ขจัดความซ้ำซ้อนในการเก็บรวบรวมข้อมูล และตรงกับความต้องการทั้งผู้ผลิตและผู้ใช้

3. ใช้ประโยชน์ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์หน่วยงาน เช่น การจัดทำ เอกสาร แนะนำโรงเรียน รายงานผลงานในรอบปี ตลอดจนการบริการข้อมูลสำหรับการวิจัยต่าง ๆ เช่น การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาของหน่วยงาน การวิจัยเพื่อหาวิธีสอนที่แปลกใหม่ เป็นต้น

ณรงค์ บุญมี (2523 : 32-37) กล่าวถึงประโยชน์ของระบบสารสนเทศไว้ดังนี้

1. ทำให้การตัดสินใจของผู้บริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง แม่นยำทั้งใน ระยะสั้นและระยะยาว

2. ข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้ได้รับการกลั่นกรองเป็นขั้น ๆ ตามความจำเป็นของการ บริหารแต่ละอย่าง ซึ่งช่วยประหยัดเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

3. ผู้เสนอข้อมูลสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง คือรู้ว่าผู้บริหารต้องการข้อมูลอะไร ใน เรื่องใด ซึ่งจะเป็นการประหยัดเวลา และเงินในการเตรียมข้อมูล

4. เก็บข้อมูลไว้ในแหล่งเดียวกันจะทำให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องตรงกันง่ายต่อการ เปลี่ยนแปลงและสะดวกต่อการเรียกใช้

5. สะดวกต่อการวิเคราะห์งานด้านใดด้านหนึ่งเพราะข้อมูลต่างๆ มีครบทุกอย่างก็ สามารถวิเคราะห์งาน ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ซึ่งจะเกิดผลดีต่อองค์กรเป็นอย่างดี

ถกล นิรันดร์วิโรจน์ (2526 : 8-9) กล่าวถึงประโยชน์ของจัดระบบสารสนเทศที่ดีไว้ ดัง นี้

1. ช่วยให้ผู้บริหารการศึกษามีความรู้ถูกต้อง ทันสมัย ตรงตามความต้องการและเรียก ใช้ข้อมูลหรือสารสนเทศได้สะดวก

2. ช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการวางแผนปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับสูงกว่าและระดับต่ำกว่า เพื่อให้ระบบสารสนเทศเป็นมาตรฐานเดียวกัน มีรายการข้อมูล มีแบบเสนอรายงาน และวันสำรวจ เป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถมาเปรียบเทียบกันได้ในแต่ละระดับขจัดความซ้ำซ้อนในการเก็บ รวบรวมและตรงกับความต้องการทั้งผู้ผลิต และผู้ใช้

4. ใช้ประโยชน์สำหรับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กับหน่วยงาน เช่น การจัดทำ เอกสารและนำสถานศึกษา รายงานผลงานในรอบปี การวิจัยเพื่อหาวิธีการสอนที่แปลกใหม่ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ระบบสารสนเทศที่ดีมีประโยชน์ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สามารถกำหนดเป้าหมายของหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม

2. ช่วยให้ผู้สามารถตัดสินใจสั่งการและวางแผนปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

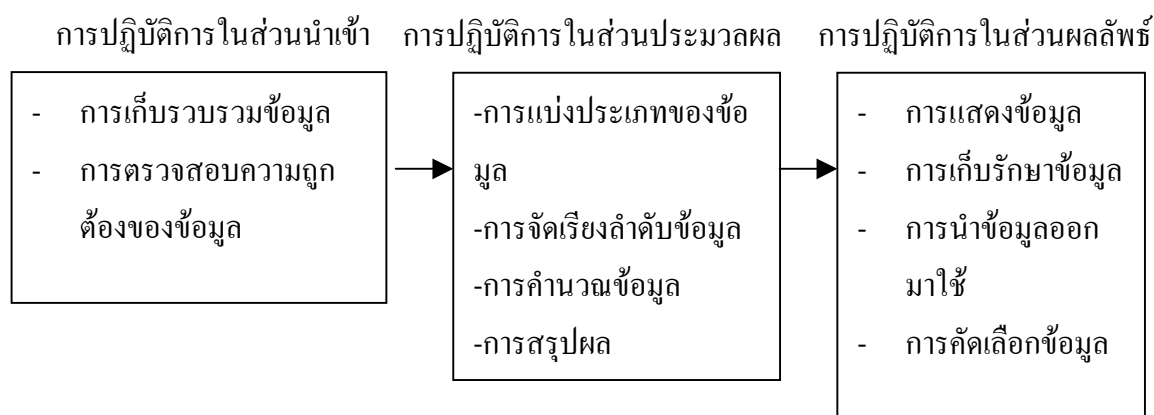
3. ช่วยในการบริหารงานบุคคลในหน่วยงาน

4. ช่วยในการจัดและปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงาน

5. ช่วยให้มีมองเห็นปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา ได้ถูกต้อง
6. ช่วยในการพิจารณาทางเลือกที่จะปฏิบัติที่ดีที่สุด
7. ช่วยให้มีเวลาปฏิบัติงานและควบคุมงาน
8. ช่วยให้มีการประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยงานต่างๆ
9. ช่วยในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์หน่วยงาน

1.5.1 องค์ประกอบของสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2538:16-18) ได้แบ่งขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลเป็นสารสนเทศ สามารถจัดแบ่งการปฏิบัติการแยกตามส่วนต่างๆ ของระบบสารสนเทศได้ ดังแสดงในภาพดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2.1 ระบบและวิธีการประมวลผลข้อมูล

จากภาพที่ 2.1 การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ มีระบบและวิธีการประมวลผลข้อมูลแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.5.2 การปฏิบัติการในส่วนนำเข้า

1) การรวบรวมข้อมูล เป็นการจัดทำข้อมูลหรือเก็บรวบรวมข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบสำหรับการประมวลผลข้อมูล อาจเริ่มต้นมาจากการบันทึกเอกสารแบบฟอร์ม เช่น ใบลงทะเบียนเรียน ใบสั่งสินค้าหรือเช็คส่งจ่าย เป็นต้น จากนั้นข้อมูลเหล่านี้จะถูกเปลี่ยนแปลงไปเป็นรูปแบบที่เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลได้ ในกรณีที่มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูล ซึ่งกรณีนี้ข้อมูลอาจจะถูกป้อนเข้าเครื่องโดยตรงได้

2) การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล วิธีการนี้เป็นการตรวจสอบให้แน่ใจว่าข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาหรือบันทึกไว้นั้นถูกต้อง

1.5.3 การปฏิบัติการในส่วนประมวลผล

- 1) การแบ่งประเภท หมายถึง การแบ่งประเภทของข้อมูลที่ได้มาออกเป็นหมวดหมู่หรือเป็นกลุ่ม ซึ่งมีความหมายต่อผู้ใช้
- 2) การจัดเรียงลำดับ หมายถึง การจัดเรียงข้อมูลตามลำดับที่กำหนดไว้ เช่น ข้อมูลสินค้าอาจเรียงลำดับตามรหัสของสินค้า เป็นต้น
- 3) การคำนวณและการเปรียบเทียบ หมายถึง การคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ และการเปรียบเทียบตามหลักตรรกวิทยา เช่น การคำนวณเงินเดือนลูกจ้าง การคำนวณเกรดนักศึกษา เป็นต้น
- 4) การสรุป หมายถึง การจัดรวมข้อมูลเข้าด้วยกัน หรือแบ่งกลุ่มของข้อมูลหรือรวมยอดแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นการคำนวณทางคณิตศาสตร์และลักษณะที่ 2 เป็นการสรุปตามเงื่อนไขทางตรรก

1.5.4 การปฏิบัติในส่วนของผลลัพธ์

- 1) การแสดงผล เป็นวิธีการย้ายข้อมูลจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง เช่น การออกรายงานให้กับผู้ใช้ หรือการแสดงผลสารสนเทศอุปกรณ์การแสดงผลทางคอมพิวเตอร์ก็เป็นการย้าย ข้อมูลจากสื่อเก็บข้อมูลไปยังผู้ใช้ เป็นต้น
- 2) การเก็บรักษาข้อมูล เป็นการเก็บข้อมูลไว้ในสื่อเก็บข้อมูลบางชนิด เช่น กระดาษ ไมโครฟิล์ม หรือแผ่นจากแม่เหล็ก ซึ่งเป็นสื่อที่ใช้คอมพิวเตอร์ เป็นต้น สามารถนำกลับมาใช้เมื่อต้องการ
- 3) การนำข้อมูลที่เก็บไว้ออกมาใช้ เป็นวิธีค้นหาข้อมูลจากสื่อเก็บข้อมูลนั้นไว้ ออกมาใช้งาน
- 4) การคัดลอกข้อมูล เป็นการคัดลอกข้อมูลจากแฟ้มข้อมูลหนึ่งไปยังอีกแฟ้มข้อมูลหนึ่ง หรือเป็นการคัดลอกข้อมูลจากสื่อหนึ่ง ไปเก็บไว้ในสื่อหนึ่ง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 21) ได้กำหนดองค์ประกอบสำคัญของระบบสารสนเทศไว้ว่าประกอบด้วย

1. ข้อมูลเข้า (Input Data) ซึ่งจะเก็บไว้ในลักษณะของฐานข้อมูล (Database) ในรูปแบบต่างๆ เช่น แฟ้มข้อมูล เป็นต้น
2. การประมวลผลข้อมูล (Data Processing) ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดรูปแบบการประมวลผลด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม และควบคุมกำกับให้การประมวลผลได้ผลลัพธ์หรือสารสนเทศออกมาตามต้องการ

3. สารสนเทศ (Information) จากองค์ประกอบดังกล่าว จะเห็นได้ว่าระบบสารสนเทศ เป็นกระบวนการที่องค์ประกอบต่างๆ มีการจัดกระทำร่วมกันและสัมพันธ์กัน

กล่าวโดยสรุป ระบบสารสนเทศประกอบด้วยขั้นตอนหลัก ๆ 3 ขั้นตอน คือ ขั้่นนำ ข้อมูล ขั้่นจัดกระทำกับข้อมูลและการรายงานผลสารสนเทศ

1.6 ระบบสารสนเทศ

มีผู้กล่าวถึงระบบสารสนเทศไว้ดังนี้

ระบบสารสนเทศ หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินการประมวลผล และวิเคราะห์ให้เป็นความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารหรือการจัดการ (ถกถ นีรันครศรีโรจน์ . 2526 : 1)

ระบบสารสนเทศ (Information System) เป็นระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการประมวลผลให้เป็นสารสนเทศ เพื่อสนองความต้องการของหน่วยงานทั้งทางด้าน กฎหมาย ธุรกิจ บริหาร และประชาสัมพันธ์ เพื่อใช้ประโยชน์ทั้งในการบริหารงานระดับสูง ระดับ กลาง และระดับปฏิบัติการ (วีระ สุภากิจ . 2539 : 7)

ระบบสารสนเทศ (Information System หรือ IS) หมายถึงกระบวนการที่มีองค์ประกอบต่างๆ ที่มีการจัดกระทำร่วมกันและสัมพันธ์กันเพื่อให้ได้ข้อความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติหรือบริหารงานได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 20)

กล่าวโดยสรุป ระบบสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการที่มีองค์ประกอบต่างๆ แล้วนำมาเก็บรวบรวมไว้ และจัดเก็บรักษาอย่างมีระบบ มีการจัดกระทำร่วมกัน โดยมีภารกิจของการจัดอย่างเป็นระบบและสัมพันธ์กันเพื่อให้ได้ สารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการของผู้ใช้

ส่วนประกอบของระบบสารสนเทศ

ส่วนประกอบของระบบสารสนเทศอย่างน้อยต้องประกอบไปด้วย 5 อย่างต่อไปนี้

1. คอมพิวเตอร์ (Hardware)
2. โปรแกรมที่กำหนดขั้นตอนการทำงานของเครื่อง (Programs)
3. ข้อมูล (Data)
4. คน (People)
5. ขั้นตอนวิธีในการปฏิบัติของผู้เกี่ยวข้อง(Procedures) มีรายละเอียดดังนี้

1.คอมพิวเตอร์ (Hardware)

เครื่องคอมพิวเตอร์รวมทั้งสายเชื่อมต่อโยงคอมพิวเตอร์เข้าเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์

และอุปกรณ์ ประกอบอื่น ๆ เช่น เครื่องสแกนเนอร์ (Scanner) เครื่องพิมพ์ (Printer) ซาวการ์ด (Sound Card) เป็นต้น นับว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญของระบบสารสนเทศ

2. โปรแกรม (Programs)

เป็นชุดคำสั่งที่จะทำให้คอมพิวเตอร์สามารถทำงานตามที่เราต้องการ ได้โปรแกรม แบ่งเป็นหลายประเภท ได้แก่ โปรแกรมควบคุมระบบงาน โปรแกรมประยุกต์ และโปรแกรมสำเร็จรูป

3. ข้อมูล (Data)

เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งของระบบสารสนเทศอาจเป็นตัวชี้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของระบบก็เป็นได้

4. บุคลากร (People)

บุคลากรในระดับต่างๆ ทั้งในระดับผู้ใช้ ผู้บริหาร ผู้พัฒนาระบบนักวิเคราะห์ระบบ และนักเขียนโปรแกรมล้วนแต่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในความสำเร็จของระบบสารสนเทศ ถ้าผู้ใช้มีความรู้ ความสามารถทางคอมพิวเตอร์มากเท่าใด การใช้งานระบบสารสนเทศยิ่งมีประสิทธิภาพมากเท่านั้น

5. ขั้นตอนวิธีการปฏิบัติของผู้ที่เกี่ยวข้อง (Procedures)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนของผู้ใช้หรือของบุคลากรที่เกี่ยวข้องเมื่อได้พัฒนาระบบงานแล้ว จะต้องมีการซักซ้อมเตรียมการและทำเอกสารคู่มือการใช้งานให้ชัดเจน

1.7 ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System)

เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน ไม่เพียงแต่ช่วยในการจัดการกระทำข้อมูลเท่านั้น แต่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานของคนภายในหน่วยงาน ส่งผลกระทบต่อผลงานของหน่วยงานและส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันกับหน่วยงานอื่นอีกด้วย ปัจจุบันพบว่า การจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร เป็นยุทธศาสตร์หรือยุทธวิธีที่สำคัญที่จะนำไปต่อสู้กับคู่แข่งกันได้ เพราะการให้บริการจะรวดเร็วทันใจได้ก็จะต้องมีเทคโนโลยีสมัยใหม่ ระบบสารสนเทศจึงได้กลายมาเป็นแหล่งทรัพยากรที่มีค่ามหาศาล ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องรู้และเข้าใจวิธีเอาประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (Management Information System)

ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ หรือที่มักเรียกย่อ ๆ ว่า เอ็มไอเอส (MIS) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ธงชัย สันติวงษ์ (2533 : 288) ได้ให้ความหมายระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร หมายถึง ระบบที่มีการจัดเป็นระเบียบ และรวมเข้าเป็นกลุ่มโครงสร้างที่ประกอบจากบุคคลจำนวนมาก เครื่องจักร และระเบียบวิธีต่าง ๆ ที่ช่วยให้มีข้อมูลที่ต้องการทั้งจากแหล่งภายในและแหล่งภายนอก ข้อมูลเหล่านี้มีประโยชน์ช่วยในการวางแผน ควบคุม และดำเนินการด้านต่าง ๆ ขององค์การ ทั้งนี้โดยเอื้ออำนวยให้สามารถมีข้อมูลที่เป็นระเบียบแบบแผนพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจ

ครุชิต มาลัยวงศ์ (2537: 77) ได้ให้ความหมายระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (MIS) ระดับ MIS คือระบบที่ให้คน เครื่องคอมพิวเตอร์ และระบบสื่อสารสำหรับเก็บบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์การเอาไว้ เพื่อนำมาประมวลผลและจัดเป็นรายงานสารสนเทศ สำหรับผู้บริหารใช้ในการจัดการ

ลอคอนและลอคอน (Loudon and Loudon. 1994 : 24) ได้ให้ความหมายระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร หมายถึง ระบบที่มีหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาไว้ในระบบจากนั้นก็เผยแพร่ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อใช้ในการประกอบการวางแผน การตัดสินใจ การติดต่อประสานงาน การควบคุม การวิเคราะห์และการศึกษา

1.7.1 ความสำคัญของสารสนเทศเพื่อการบริหาร

สารสนเทศเพื่อการบริหาร นับเป็นฐานสำคัญต่อการวางแผน ดำเนินการและควบคุมในองค์กรต่อผู้บริหารทุกระดับ ระดับสูง ระดับกลาง และระดับปฏิบัติการ

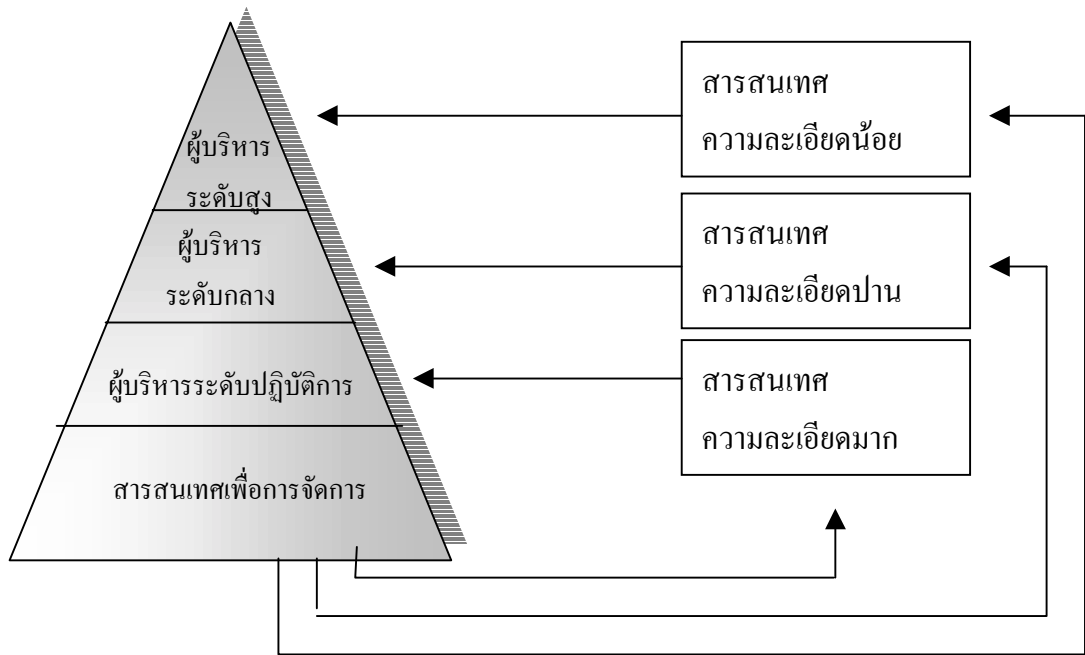
สำหรับผู้บริหารระดับสูง สารสนเทศเพื่อการบริหารจะช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจในด้านการวางแผนองค์กร การตัดสินใจพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ การตัดสินใจด้านการลงทุนในการขยายโรงงานหรือย้ายทำเลที่ตั้งโรงงาน การตัดสินใจทางด้านธุรกิจ เช่น การขยายตัวหรือเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินธุรกิจ หรือการตัดสินใจเพื่อหาแหล่งเงินทุน เป็นต้น

สำหรับผู้บริหารระดับกลาง สารสนเทศเพื่อการบริหารจะช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจในด้านการวางแผนและการดำเนินการ เช่น การตัดสินใจวางแผนการเงิน การกำหนดกำลังการผลิต การเก็บสินค้าคงเหลือ การบริหารโครงการ การบริหารงานบุคคล และด้านการตลาด

สำหรับผู้บริหารระดับปฏิบัติการ สารสนเทศเพื่อการบริหารจะช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจในด้านการควบคุมเป็นหลัก เช่น การตัดสินใจด้านการจัดลำดับการผลิต การจัดสรรและควบคุมวัตถุดิบ การควบคุมสินค้าคงเหลือ การควบคุมประสิทธิภาพแรงงาน การควบคุมผลิตภัณฑ์และการให้บริการ

สารสนเทศที่ผู้บริหารต้องการในแต่ละระดับจะมีความละเอียดไม่เท่ากัน ยิ่งผู้บริหารอยู่ในระดับสูงขึ้นเท่าใดความละเอียดของสารสนเทศก็ต่อน้อยลง ทั้งนี้เพราะผู้บริหาร

ระดับสูงมี กิจกรรมที่ต้องดูแลมาก ไม่ต้องใช้รายละเอียดของสารสนเทศได้มากนัก ส่วนผู้บริหารระดับรองลงมาจะควบคุมดูแลงานด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ จึงจำเป็นต้องมีสารสนเทศที่ละเอียดมากมายต่อการตัดสินใจดำเนินงานและการควบคุม ดังนั้น การจัดทำสารสนเทศเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารระดับต่างๆ ผู้จัดทำต้องคำนึงถึงจุดนี้ด้วย

ภาพที่ 2.2 สารสนเทศเพื่อการจัดการ ฐานสำคัญสำหรับการตัดสินใจของผู้บริหาร

1.7.2 คุณลักษณะของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการมีคุณลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้

1) เกี่ยวข้องกับการจัดการหรือการบริหาร ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ จะต้องให้สารสนเทศเพื่อสนับสนุนผู้บริหารในการตัดสินใจเพื่อวางแผน จัดองค์กร จัดกำลังคน ดำเนินการ และควบคุม

2) ผู้บริหารจะต้องเป็นแกนนำ เนื่องจากระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการเป็นระบบที่พัฒนาเพื่อให้ผู้บริหารใช้โดยเฉพาะ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับที่จะต้องเป็นแกนนำและให้การสนับสนุนในการพัฒนาระบบ มีความเข้าใจและเห็นความสำคัญของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการนี้

3) เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ต้องมีลักษณะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ถึงแม้ว่าองค์กรจะมีการแบ่งเป็นแผนกหรือฝ่ายต่างๆ สารสนเทศที่จะให้แก่ผู้บริหารจะต้องให้ภาพรวมเดียวกัน

4) ใช้ข้อมูลร่วมกัน ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการต้องหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนของข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลควรอยู่ในฐานข้อมูลเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บข้อมูล และลดปัญหาความไม่สอดคล้องตรงกันของข้อมูลที่เก็บไว้ในหลายแหล่ง

5) ต้องอาศัยการวางแผนที่ดี ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการไม่อาจสร้างได้ในระยะเวลาสั้น ๆ การวางแผนพัฒนาระบบและการปรับใช้ต้องใช้เวลาและอาศัยการวางแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบ

6) ต้องอาศัยคอมพิวเตอร์ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการที่ใช้ในองค์กรหรือหน่วยงานโดยทั่วไป ต้องเก็บข้อมูลจำนวนมาก การประมวลสารสนเทศต้องทำอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ด้วยเงื่อนไขนี้จึงเห็นได้ว่าการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสิ่งจำเป็นที่ขาดไม่ได้คอมพิวเตอร์จึงกลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

กล่าวโดยสรุป ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร จะทำหน้าที่ให้สารสนเทศเพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารในกิจกรรมต่างๆ อันได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การจัดทำผังคน การดำเนินการ และการควบคุม โดยการให้สารสนเทศที่รวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำ ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สารสนเทศในการสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารให้สารสนเทศแก่ผู้บริหารทุกระดับตามความเหมาะสมของระดับการบังคับบัญชา และให้สารสนเทศเพื่อช่วยการตัดสินใจในทุกกิจกรรมของการบริหาร อันได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การจัดทำผังคน การดำเนินการ และการควบคุม

2. แนวคิดและหลักการบริหารการศึกษา

2.1 ความหมายของการบริหาร

การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เพราะมีทฤษฎีและหลักการมากมายในการบริหารที่สามารถทดลองได้ พิสูจน์ได้ว่าเป็นจริง ซึ่งเรียกว่าศาสตร์และวิธีการที่จะนำเอาศาสตร์หรือความรู้ทางทฤษฎีและหลักการในการบริหารมาใช้ให้เกิดประโยชน์เป็นศิลป์ ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของการบริหารไว้ดังนี้

การบริหาร หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินกิจการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยใช้ทรัพยากรการบริหารที่เหมาะสม (วินัย สมมิตร สมัย รื่นสุข และสุนทร ศรีรักษา 2527 : 6)

การบริหาร คือ กิจกรรมต่างๆ ที่กลุ่มบุคคลตั้งแต่ สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (เอกชัย กี่สุขพันธ์ 2522 : 1)

การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์เพื่อนำเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบกันตามกระบวนการบริหาร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ (สมพงษ์ เกษมสิน 2521 : 3)

กล่าวโดยสรุป การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานหรือกิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันทำกิจกรรมหรืองานนั้น ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยใช้กระบวนการบริหารและทรัพยากรทางการบริหารที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ความหมายของการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมโลกในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลเพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่ (นพพงษ์ บุญจิตรดุลย์, 2534)

การบริหารการศึกษา หมายถึง การให้บริการในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อดำเนินงานรวมทั้งปรับปรุงและส่งเสริม การเรียนการสอน ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น (ประถม แสงสว่าง 2525 : 13)

อุทัย ธรรมเตโช (2531) ได้สรุปความหมายของการบริหารการศึกษา หรือการบริหารโรงเรียน เป็น 2 นัย คือ

1. หมายถึง กิจกรรมที่บุคคล 2 บุคคลขึ้นไปดำเนินการพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีความเจริญงอกงามเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และช่วยพัฒนาสังคมให้เจริญสืบไป หรือ
2. หมายถึง กระบวนการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

การบริหารการศึกษา คือ การดำเนินการต่างๆของกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคม ให้มีความเจริญงอกงามในด้านต่างๆ อย่างเต็มที่ และเหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างเอกัตบุคคลเพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (สมบุญพร พรรณาภพ , 2521)

กล่าวโดยสรุป การบริหารการศึกษา คือ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการเรียนการสอนของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดังแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อพัฒนาให้การ เรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลตามที่ต้องการ

2.3 กระบวนการบริหารการศึกษา

กระบวนการบริหารการศึกษา หมายถึง การบริหารเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอน เกี่ยวเนื่องกัน การบริหารต้องอาศัยกระบวนการบริหารเป็นหลัก ดังนั้น แนวคิด ข้อเสนอแนะ หรือทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจึงมีความแตกต่างกัน

กูลิค (Gulick . อ้างถึงใน ภิญโญ สาร 2519 : 65-66) ได้แบ่งกระบวนการ บริหารมี 7 ขั้นตอนเรียกเป็นคำย่อว่า POSDCORB

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์การ (Organizing)
3. การอำนวยการ (Directing)
4. การประสานงาน (Co – ordinnating)
5. การควบคุมงาน (Controlling)
6. การรายงาน (Reporting)
7. งบประมาณ (Budgeting)

ฟาโยล (Fayol . อ้างถึงใน สุวกิจ ศรีปัดดา 2522 : 61) ได้ให้แนวความคิดเกี่ยว กับกระบวนการบริหารว่า หน้าที่ทางการบริหารถือว่าเป็นกระบวนการบริหารมี 5 ขั้นตอน

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์การ (Organizing)
3. การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding)
4. การประสานงาน (Co – ordinnating)
5. การควบคุมงาน (Controlling)

นิวแมน (Newman. 1982 : 14 - 15) ได้เสนอกระบวนการบริหารออกเป็น 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์การ (Organizing)
3. การจัดทรัพยากร (Allocation)
4. การอำนวยการ (Directing)
5. การควบคุมงาน (Controlling)

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527 : 8) ได้กำหนดกระบวนการบริหารไว้ 6 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การหาทางเลือกที่ดีที่สุด ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัด ให้ได้ผลคุ้มค่า และกำหนดวิธีการปฏิบัติไว้ล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงาน

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างรูปแบบการบริหาร การกำหนดอำนาจหน้าที่ การแบ่งงาน การจัดสายงาน จัดอัตรากำลัง การสรรหา และพัฒนาบุคลากร รวมถึงการสร้างบรรยากาศในการทำงาน เพื่อให้ทุกฝ่ายปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

3. การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมบังคับบัญชาและดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนและโครงการตลอดจนงานที่ได้รับมอบหมาย

4. การประสานงาน (Co – ordinating) หมายถึง การร่วมมือ การประสานงาน การเชื่อมโยงหน้าที่ความสัมพันธ์ต่างๆ ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้ดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่นงานไม่ซ้ำซ้อน และงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดทำงบประมาณการจัดทำบัญชี การใช้จ่ายเงิน การควบคุมตรวจสอบด้านการเงินและทรัพย์สิน

6. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงานการรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอน เพื่อหาแนวทางแก้ไขและประเมินผลสุดท้าย เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการว่าบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้เพียงใด

กล่าวโดยสรุป กระบวนการบริหาร หมายถึง การที่ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารการศึกษาด้วยวิธีการกระทำเป็นขั้นตอน แต่ละขั้นตอนสัมพันธ์และต่อเนื่องกันอย่างเป็นระบบ กระบวนการบริหารมีอยู่หลายวิธี แต่ละวิธีมีขั้นตอนแตกต่างกันไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยใช้กระบวนการบริหารและทรัพยากรทางการบริหารที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 แนวคิดการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา

โรงเรียน เป็นหน่วยงานงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นหน่วยปฏิบัติซึ่งผลการจัดการศึกษาจะเป็นเช่นใดนั้น ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน เป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 4) กำหนดภารกิจหลักของโรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้นคือ นักเรียนมีคุณภาพที่พึงประสงค์ ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์และความมีความสุขอนามัยที่ดี ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียนมีหลายประการ เช่น ระบบการ

บริหาร ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ฯลฯ แต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือผู้บริหารประสิทธิภาพ ในการบริหารโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการเรียนการสอน นั่นคือ นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การบริหารโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติหลายด้านคือ ความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ มีคุณธรรม และมีคุณลักษณะที่ดีของ ผู้บริหาร ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ คือสมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนนั่นเอง ผู้บริหารที่มีคุณสมบัติดังกล่าว ย่อมสามารถปฏิบัติภารกิจ ในหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือเรียกว่ามีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน หรือบริหารงานนั่นเอง

แนวคิดหลักในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่สำคัญ ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2532 : 5-7) ได้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นหน่วยงานปฏิบัติและผลการจัดการประถมศึกษาจะเป็นเช่นใด คุณผลที่เกิดขึ้นจากโรงเรียน
2. ภารกิจหลักของโรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นั่นคือ มีคุณภาพทั้งทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกกลุ่ม ประสบการณ์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสุขภาพอนามัยที่ดี
3. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการประถมศึกษา มีหลายอย่าง เช่น ระบบการบริหาร ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ฯลฯ แต่ผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ดังนั้น บุคคลสำคัญที่มีบทบาท ในการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา คือ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียน
4. การบริหารโรงเรียน จะประสบผลสำเร็จ ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะที่ดีและคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียน
5. งานการบริหารโรงเรียนมีหลายงาน แต่จะครอบคลุมงาน 6 งานด้วยกัน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
6. ในบรรดางานการบริหารทั้ง 6 งานนั้น งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดในการที่จะทำให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ส่วนงานอื่นเป็นงานเสริมและสนับสนุนให้งานวิชาการประสบผลสำเร็จดียิ่งขึ้น
7. ในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารจำเป็นต้องตระหนักถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสำคัญ

8. ทรัพยากรในการบริหารโรงเรียนที่สำคัญ ๆ มีอย่างน้อย 4 อย่างคือ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และระบบการจัดการ ทรัพยากรด้านบุคลากรเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด

9. การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ย่อมต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

9.1 ยึดภารกิจหรือวัตถุประสงค์หลักของโรงเรียนเป็นสำคัญ นั่นคือคุณภาพของนักเรียน ที่กำหนดไว้ในจุดหมายของหลักสูตร กิจกรรมใดที่โรงเรียนจัดขึ้นต้องมุ่งประโยชน์ที่จะเกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญ

9.2 การที่โรงเรียนจะบรรลุภารกิจหลักได้คือนั้นย่อมต้องอาศัยการวางแผนบริหารที่มีระบบและการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ การวางแผนบริหารที่ดีย่อมหมายถึงการบรรลุวัตถุประสงค์หลักไปแล้วกึ่งหนึ่ง

9.3 การวางแผนบริหารโรงเรียน จำเป็นต้องครอบคลุมงาน บริหารโรงเรียนทั้ง 6 งานดังกล่าวแล้วโดยยึดงานวิชาการเป็นหลัก ส่วนงานอื่นเป็นงานสนับสนุนส่งเสริมให้งานวิชาการบรรลุจุดหมายได้ดียิ่งขึ้น

การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2528 : 10) กล่าวถึง ผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานคือ ผู้บริหารที่มีคุณลักษณะที่ดี มีคุณธรรม มีความรู้และทักษะในการบริหารเป็นอย่างดี ส่วนทักษะที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนนี้ (Robert L.Katz (Katz, 1986 : 29 อ้างใน อากาศ บุญช่วย 2537 : 179-180) เสนอแนะไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. ทักษะทางด้านมโนคติ (Conceptual Skills)

ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพมักจะมีทักษะในด้านนี้อยู่ในระดับสูงหรืออาจจะเรียกได้ว่าคิดเก่ง ทักษะนี้เป็นทักษะที่พัฒนาตัวผู้บริหารได้ยากที่สุด แต่ก็ขาดไม่ได้ผู้บริหารที่มีทักษะทางความคิดนี้ จะมีความสามารถในการเข้าใจหน่วยงานในทุกลักษณะ สามารถเห็นว่างานใดสัมพันธ์กับงานใด ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงจะมีผลกระทบต่อส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างไร

2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills)

ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ทุกประเภท หรือที่เรียกว่าเก่งคน มีความสามารถในการเสริมสร้างความร่วมมือ ร่วมใจระหว่างสมาชิกในหน่วยงาน มีความสมดุระหว่างคนกับงาน รู้จักยอมรับเมื่อมีข้อบกพร่อง ผู้บริหารจะต้องรู้จักตนเอง มีความมั่นใจในตนเอง เข้าใจผู้อื่น ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. ทักษะทางด้านเทคนิค (Technical Skills)

ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการใช้เทคนิควิธีการที่เหมาะสมในการบริหารงานให้

บรรลุผลหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เก่งงาน มักเป็นงานที่เกี่ยวกับกิจกรรมเฉพาะอย่าง เช่น ความสามารถในการเขียนคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร การพูด การเงินและบัญชี การจัดระบบงาน เทคนิควิธีการสอน การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ

2.5 ขอบข่ายของงานบริหารโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 4-93) ได้กำหนดรายละเอียดของการบริหารงานทั้ง 6 งานซึ่งสรุปได้ดังนี้คือ

2.5.1 การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ประกอบด้วย

- 1) งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- 2) งานการเรียนการสอน
- 3) งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- 4) งานวัดผลและประเมินผล
- 5) งานห้องสมุด
- 6) งานนิเทศภายใน
- 7) งานอบรมทางวิชาการ

2.5.2 การบริหารงานบุคลากร หมายถึง การบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาจะประกอบด้วยภาระงานหลัก 4 ประการ

- 1) การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน
- 2) การพัฒนาและธำรงรักษาบุคลากร
- 3) การรักษาระเบียบวินัย
- 4) การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

2.5.3 การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารและการนิเทศกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ประกอบด้วย

- 1) งานที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ ประถมศึกษา พ.ศ. 2523 และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน
- 2) งานที่โรงเรียนต้องจัดบริการให้นักเรียน
- 3) งานที่โรงเรียนต้องส่งเสริมให้มีขึ้น
- 4) งานที่โรงเรียนต้องสร้างให้เกิดขึ้น

2.5.4 การบริหารงานธุรการการเงินและพัสดุ หมายถึง การบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการ งานการเงินและการบัญชี รวมทั้งงานพัสดุ ประกอบด้วย

- 1) งานสารบรรณ
- 2) งานการเงินและการบัญชี
- 3) งานพัสดุ

2.5.5 การบริหารงานอาคารสถานที่ หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดประกอบด้วย

- 1) งานการจัดอาคารสถานที่
- 2) งานการใช้อาคารสถานที่
- 3) งานบำรุงรักษาอาคารสถานที่
- 4) งานการควบคุมดูแลอาคารสถานที่
- 5) งานการประเมินผล การใช้อาคารสถานที่

2.5.6 การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึงงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนด้านการช่วยเหลือ บริการแก่ชุมชน และในด้านการรับความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากชุมชน ประกอบด้วย

- 1) งานการให้บริการชุมชนด้านต่างๆ
- 2) งานการรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน
- 3) งานเกี่ยวกับกรรมการศึกษา
- 4) งานการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ
- 5) งานการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนประถมศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาในระดับปฏิบัติที่สำคัญที่สุด เพราะมีภาระกิจหลัก คือ การจัดการเรียนการสอน และมีภาระงานที่สำคัญ 6 งาน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ งานหลัก ได้แก่ การวิชาการ และงานสนับสนุน ได้แก่ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่และงานความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารงานโรงเรียนดังกล่าว จำเป็นจะต้องอาศัยปัจจัยการบริหาร ได้แก่ คน เงิน วัสดุ วิธีการ จัดการ และข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารงานจัดการศึกษา โดยจะส่งผลให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย หัตถพิสัย และด้านพลศึกษา ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีครู เจ้าหน้าที่ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน นักการเมือง เป็นผู้สนับสนุนให้ประสบผลสำเร็จดังกล่าว

3. การบริหารงานสารสนเทศโรงเรียนประถมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 : 16-26) ได้แบ่งกระบวนการบริหารและการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting Data) เป็นขั้นเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งซึ่งมีอยู่ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน มีแนวปฏิบัติเป็นขั้นตอนและกิจกรรมย่อย ๆ ดังนี้

1. กำหนดหน่วยงานและบุคลากรรับผิดชอบให้ชัดเจน แม้ว่าหน่วยงานระดับโรงเรียนจะไม่มีกรอบอัตรากำลังทางด้านนี้ ผู้บริหารก็ควรมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบที่แน่นอน

2. กำหนดรายการข้อมูลสารสนเทศที่โรงเรียนจะต้องจัดเก็บมาจากแหล่งซึ่งจำนวนข้อมูล โรงเรียนควรวิเคราะห์โดยใช้คณะทำงาน และโดยบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในแต่ละเรื่องสารสนเทศสำคัญและจำเป็น คือดัชนีหรือตัวชี้นำสภาพโรงเรียน โรงเรียนอาจต้องไปเพิ่มหรือกำหนดขึ้นในส่วนที่เป็นความแตกต่างของแต่ละพื้นที่

3. กำหนดวิธีจัดเก็บและสร้างเครื่องมือเก็บให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และแหล่งข้อมูล เช่น แบบสำรวจ แบบรายงาน แบบสัมภาษณ์ หรือแบบสอบถาม การศึกษาวิจัย

4. กำหนดเวลาหรือปฏิทินการจัดเก็บ แล้วกำหนดวันข้อมูลให้ชัดเจนว่ามีกี่วันในหนึ่งปี หมายความว่า ข้อมูลเปลี่ยนไปอย่างไร แต่การใช้จะต้องใช้ตัว ณ วันที่กำหนด เช่น ณ วันที่ 10 มิถุนายน ของทุกปี เป็นต้น

5. การไปเก็บรวบรวมจากแหล่ง ซึ่งอยู่ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานตามเวลาที่กำหนดไว้

6. ข้อมูลสารสนเทศบางตัวยังไม่มีแหล่งให้เก็บ จะต้องสร้างเงื่อนไขให้เกิดขึ้นมา เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ความต้องการในเรื่องต่าง ๆ อาจต้องจัดประชุมสัมมนา ประชุมระดมความคิดเห็น ทำการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นความต้องการในเรื่องต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบข้อมูล (Checking Data) ทุกครั้งที่เก็บข้อมูลจากแหล่งจะต้องนำมาตรวจสอบทุกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณสมบัติที่ดี ซึ่งประกอบด้วย 3 ประการสำคัญได้แก่

1.ความเป็นปัจจุบันของข้อมูล หมายถึง ช่วงเวลาที่ข้อมูลเกิด คือ เมื่อใดเหมาะสมกับเวลาและทันกับเวลาที่จะใช้หรือไม่ ข้อมูลบางตัวต้องเก็บปีละครั้ง ข้อมูลบางตัวมีอายุเป็นปัจจุบัน 3 ปีมาแล้ว คือ ยังไม่มีตัวใหม่กว่านี้ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนชั้น ป.6 ตามหลักสูตรทุกกลุ่มประสบการณ์

2. มีความตรง ตามเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการ คือ มีคุณสมบัติในการสื่อความหมายตามวัตถุประสงค์และลักษณะงาน มีความเพียงพอและไม่เบี่ยงเบน เช่น ข้อมูลจำนวนนักเรียนที่สำหรับรายงานผลอาจจะเพียง 1 ปีการศึกษา แต่ถ้าเพื่อการวางแผนอาจต้องใช้ย้อนหลัง 5 ปี พยากรณ์ไปล่วงหน้าอีก 5 ปี เป็นต้น

3. มีความถูกต้องแม่นยำ คุณสมบัติข้อนี้แสดงคุณค่าและประโยชน์ของสารสนเทศที่นับว่าสำคัญมาก เพราะแม้สารสนเทศนั้นจะตรงต่อความต้องการและสามารถผลิตได้ทันเวลาแต่ถ้าขาดความถูกต้องแล้วก็จะหาประโยชน์ไม่ได้เลย สารสนเทศที่มีความถูกต้องแม่นยำจะต้องมีการบันทึกจากสภาพความเป็นจริงในเวลาที่สามารถ และผ่านกระบวนการในการจัดเก็บด้วยวิธีการ เครื่องมือที่ถูกต้องได้มาตรฐาน หากตรวจสอบแล้วพบข้อผิดพลาด บกพร่อง ก็ต้องจัดเก็บหรือแก้ไขใหม่

ขั้นตอนที่ 3 การประมวลผลข้อมูล (Processing Data) เป็นขั้นนำข้อมูลมาประมวลผลเป็นสารสนเทศ ส่วนตัวใดเป็นสารสนเทศอยู่แล้ว นำมาจัดกลุ่มแยกแยะตามลักษณะและประเภทของสารสนเทศ ซึ่งการประมวลผลนั้นใช้ตั้งแต่วิธีการง่าย ๆ ที่เรียกว่า ทำด้วยมือ ใช้เครื่องคิดเลข จนกระทั่งนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีแนวปฏิบัติและกิจกรรมสำคัญในขั้นนี้ คือ

1.มอบหมายผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านคณิตศาสตร์ สถิติหรือผู้รับผิดชอบงานข้อมูลของโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการประมวลผล

2. การประมวลผลข้อมูลเป็นสารสนเทศต้องจัดทำเฉพาะสารสนเทศที่หน่วยงานได้กำหนดขอบข่ายไว้แล้วเท่านั้น เช่น การวางแผนการศึกษา ก็จะมีรายการดัชนี เพื่อการวางแผนที่ได้กำหนดไว้แล้วว่ามีตัวใดบ้าง หรือในการรายงานข้อมูลประจำปี ก็สามารถตรวจสอบจากตารางได้ว่า ตารางใดบ้างที่ต้องนำข้อมูลมาประมวลผลเป็นสารสนเทศก่อนจึงจะกรอกเป็นรายงานได้ ก็ประมวลผลเฉพาะตัวนั้น ๆ โดยยึดหลักการที่ว่า การประมวลผลแต่ละดังต้องตอบคำถามให้ได้ว่า สารสนเทศตัวนี้อาจะไปใช้ประโยชน์อะไร มิฉะนั้นจะเสียเวลาในการจัดกระทำ

3. หากโรงเรียนใดได้นำเทคโนโลยีมาใช้ ก็ควรจัดทำโปรแกรมโดยยึดโปรแกรมให้สอดคล้องกับระดับจังหวัด เพราะในอนาคตจะได้เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายและส่งสายตรงกันไปตามแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศของหน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ขั้นตอนที่ 4 การจัดเก็บข้อมูล (Organizing Data or Storage) ขั้นนี้เป็นการจัดให้มีแหล่งรวมของข้อมูลสารสนเทศไว้ในหน่วยงาน ซึ่งอาจเรียกว่าศูนย์สารสนเทศในระดับโรงเรียน ซึ่งมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. ต้องจัดให้มีสถานที่ เช่น มีห้อง ๆ หนึ่ง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของโรงเรียนเป็นศูนย์สารสนเทศหรืออาจใช้ส่วนหนึ่งของห้องสมุด ห้องอื่น ๆ หรืออาจมีคอมพิวเตอร์ ก็อาจใช้ห้องคอมพิวเตอร์

2. จัดให้มีครุภัณฑ์ วัสดุจำเป็น เช่น ผู้สำหรับจัดเก็บแฟ้มข้อมูลสารสนเทศ เก็บแผ่นบันทึกข้อมูล กรณีใช้คอมพิวเตอร์

3. จัดระบบค้นหา หากเป็นแฟ้ม หรือหากเป็นคอมพิวเตอร์ก็ควรจัดเป็นโปรแกรมให้สอดคล้องกับลักษณะงานของโรงเรียน เพื่อประสิทธิภาพของการใช้และการบริหารข้อมูลของหน่วยงานและที่สำคัญต้องสร้างให้สอดคล้องกับโปรแกรมในระดับจังหวัด และอำเภอ เพื่อวัตถุประสงค์ดังที่กล่าวไว้ในขั้นตอนประมวลผลข้อมูล การจัดแฟ้มควรจัดอย่างเป็นระบบแยกเป็นแฟ้มแต่ละระดับการศึกษา เช่น แฟ้มระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา เป็นต้น แต่ละระดับควรแยกเป็น 6 แฟ้ม ตามงาน 6 งานของโรงเรียน ส่วนการทำแบบฟอร์มบันทึกข้อมูล ควรทำในช่วงเวลา 3 ปี หรือ 5 ปี ซึ่งควรสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

4. แต่ละรอบปีควรจัดทำแผนภูมิแสดงสารสนเทศที่สำคัญ ๆ เป็นแผ่นป้าย หรือรูปแบบอื่น ๆ เพื่อเผยแพร่แก่หน่วยงานในสังกัด หรือบุคลากรอื่น ๆ ที่สนใจ เช่น แผนภูมิแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์ประจำปีการศึกษา หรือรายชั้นเรียน เป็นต้น

5. หากเป็นไปได้ควรจัดทำเป็นสไลด์สรุปข้อมูลสารสนเทศสำคัญ ๆ เพื่อประกอบคำบรรยาย กรณีผู้มาศึกษาดูงานหรือไปเผยแพร่ให้หน่วยงานอื่นรู้

6. หากโรงเรียนมีสถานที่เพียงพอ มีความพร้อมอาจจัดเป็นห้องปฏิบัติการสำหรับเสนอผลงานของหน่วยงาน ซึ่งมีสารสนเทศเป็นองค์ประกอบสำคัญ

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing Data) การดำเนินการในขั้นนี้เป็นขั้นที่จะนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ตัดสินใจบริหาร จัดการหรือปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์แต่ละเรื่อง

แต่ครั้ง เช่น การวิเคราะห์ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาในการจะทำแผนพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการ ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นมีข้อคิดที่สำคัญคือ ข้อมูลสารสนเทศจะแบ่ง เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ

1.ประเภทที่มีลักษณะเป็นปรนัย คือ มีความชัดเจนในตัวเอง การวิเคราะห์ไม่ว่า จะวิเคราะห์โดยใคร เมื่อใด ผลจะออกมาเหมือน ๆ กัน ได้แก่พวกข้อมูลที่เป็นกฎระเบียบมีเหตุผล ในเชิงวิทยาศาสตร์ แสดงเป็นสถิติ ตัวเลข เช่น อัตราการเกณฑ์เด็กได้ 90 % ใครวิเคราะห์ก็จะ ตอบตรงกันว่ายังไม่สามารถเกณฑ์ได้อีก 10 % เป็นต้น

2.ประเภทที่มีลักษณะเป็นอัตนัย ข้อมูลสารสนเทศประเภทนี้ ได้แก่ พวกภาษาลักษณะที่ใช้ แนวความคิด เช่น ความสวยระดับนางสาวไทย ความดีระดับบุคคลตัวอย่างของ ประเทศ ผลในการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศประเภทนี้ จะได้ออกมาไม่ชัดเจนเหมือนประเภทที่ 1

ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้ มีวิธีที่ดีที่สุด คือทำโดยคณะบุคคลให้ คอลยพินิจของคนส่วนใหญ่ในการพิจารณาตัดสินใจ

ขั้นตอนที่ 6 การนำข้อมูลไปใช้ (Using Data) ขั้นนี้เป็นการนำข้อมูลที่วิเคราะห์ไว้ แล้วใช้ประกอบการตัดสินใจตามวัตถุประสงค์การใช้แต่ละเรื่อง แต่ในทางปฏิบัติขั้นตอนที่ 5 กับ ขั้นตอนที่ 6 จะทำไปด้วยกันคือ เมื่อต้องการใช้ เช่น เพื่อการวางแผนก็นำข้อมูลสารสนเทศที่ต้องใช้ เพื่อการวางแผนมาวิเคราะห์ตามกระบวนการแล้วนำไปใช้

การนำข้อมูลไปใช้นั้นไม่ว่าจะเพื่อการใด จะต้องประกอบด้วย การตัดสินใจบวกเข้าไป ด้วยทุกครั้ง ซึ่งหมายถึงว่า การใช้ข้อมูลต้องมีศิลปะประกอบด้วย โดยเฉพาะสำหรับผู้บริหาร มีผู้ กล่าวว่าการทำงานทุกอย่างเราต้องใช้ข้อมูล แต่บางครั้งข้อมูลอาจสร้างปัญหาหรือฆ่าเราได้ หาก เราใช้ไม่ถูก การตัดสินใจโดยไม่ใช้ข้อมูลประกอบก็ถือเป็นความผิดพลาด แต่การใช้ข้อมูลที่ผิด ประกอบการตัดสินใจถือเป็นความผิดพลาดยิ่งกว่า

พวงศักดิ์ สนเทศ (2529 : 50-51) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง ระบบการเก็บและทำข้อมูลต่าง ๆ ทางการศึกษา ให้เป็นหมวดหมู่อย่างระเบียบแบบแผน งานสารสนเทศจึงประกอบไปด้วย

1. เก็บและรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นของโรงเรียน หรือความต้องการของผู้บริหารนอก เนื่องจากหน่วยงานอื่นของโรงเรียนได้เก็บไว้แล้ว

2. จัดระบบข้อมูลทั้งที่รวบรวมได้เองและได้จากหน่วยงานอื่น ให้เป็นหมวดหมู่ อาจแยกเป็นแฟ้ม หรือใส่ตู้เอกสาร แล้วทำดัชนีไว้เพื่อสะดวกต่อการค้นหา และการนำไปใช้

3. ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแก้ไขข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตลอดจน กำหนดรายการและแบบเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

4. ประมวลผลข้อมูลส่วนอื่น ๆ นอกเหนือจากที่หน่วยงานอื่นทำไว้แล้วตามความจำเป็นของโรงเรียน

5. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจ ในเรื่องการวางแผน การปฏิบัติงาน การควบคุม การดำเนินงาน และการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

6. จัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน

7. จัดทำรายงานเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

8. ให้บริการข้อมูลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

9. เป็นที่ปรึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือ

กล่าวโดยสรุป ระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา ให้เป็นหมวดหมู่อย่างระเบียบแบบแผน มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อไปใช้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียน ประถมศึกษา มาประกอบการศึกษาวิจัย ดังนี้

อนุภาพ บุญชัย (2536 : ก-ข) ได้ศึกษาการศึกษาาระบบสารสนเทศในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาในการจัดการระบบสารสนเทศ ได้แก่ งบประมาณและวัสดุ อุปกรณ์ ในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศมีไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับงานสารสนเทศ และโรงเรียนมีเครื่องมือในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลน้อย

จักรกฤษณ์ สุวรรณโท (2538 : 121-125) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการระบบข้อมูลและสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาการจัดการระบบข้อมูลและสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา 6 ด้าน คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการจัดเก็บข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการนำข้อมูลไปใช้ โดยรวมทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

สมหวัง ภูหัวดอน (2542 : 120) ได้ศึกษากระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน 6 ด้าน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดหน่วยข้อมูลหรือคลังข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ข้าราชการโดยส่วนรวมและจำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่งและขนาดโรงเรียนมีการปฏิบัติกระบวนการจัดการสารสนเทศงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมและเป็นรายด้าน 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

สำราญ วรรณกุล (2542 : 213) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการระบบข้อมูลและสารสนเทศงานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ตามกระบวนการจัดการระบบสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การจัดการระบบข้อมูลและสารสนเทศงานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี รวมทุกด้านอยู่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

เตียง ทองผา (2543 : 76-77) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนปฏิรูป การศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยสรุปได้ว่า โรงเรียน ปฏิรูปการศึกษามีปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่สำคัญได้แก่ งบประมาณและวัสดุ อุปกรณ์ ในการบริหารการจัดระบบสารสนเทศมีไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับงานสารสนเทศ และ โรงเรียนมีเครื่องมือในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลน้อย

ฐิติยา เนตรวงษ์ (2544 : 101) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วน ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้จัดระบบสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นว่า การบริหารการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลด้วยการกำหนดข้อมูลที่ต้องการใช้ กำหนดแหล่งข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม กำหนดระยะเวลาในการจัดเก็บ และการจัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ทุกครั้งที่มีการเก็บข้อมูลมาจากแหล่งข้อมูลจะต้องนำมาตรวจสอบข้อมูล เพื่อความถูกต้อง เรียบร้อย ตามสภาพที่เป็นจริง การประมวลผลข้อมูล ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวส่งผลต่อการบริหารการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยเรียงตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 250 คน ใน 23 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 23 คน และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ จำนวน 129 คน รวมจำนวน 152 คน โดยการสุ่มแบบเป็นชั้น ตามจำนวนที่ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเคร์จซีและมอร์แกน ดังขั้นตอนต่อไปนี้

1.2.1 แบ่งกลุ่มข้าราชการครูในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษา กิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จำแนกตามตำแหน่ง ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนโดยใช้การเลือกแบบเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 23 คน

1.2.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน เลือกจากข้าราชการครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ให้กระจายทุกโรงเรียนตามสัดส่วนครูที่มีในแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 129 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบมาตรฐานประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีจำนวน 60 ข้อ แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล	มีจำนวน 12 ข้อ
ด้านการตรวจสอบข้อมูล	มีจำนวน 9 ข้อ
ด้านการประมวลผลข้อมูล	มีจำนวน 12 ข้อ
ด้านการจัดเก็บข้อมูล	มีจำนวน 8 ข้อ
ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	มีจำนวน 8 ข้อ
ด้านการนำข้อมูลไปใช้	มีจำนวน 11 ข้อ

2.2 วิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือการวิจัยที่สร้างและพัฒนาโดย วสันต์ชัย กากแก้ว (2542 : 99-110) ซึ่งมีค่าความเที่ยง (Reliability) ทั้งฉบับ เท่ากับ .93

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมราช ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.2 นำส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือของผู้ว่าการการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ถึงหัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ เพื่อแจ้งขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีผู้ช่วยวิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการในระหว่างวันที่ 17-21 มีนาคม 2546 แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 152 ฉบับ แบบสอบถามที่ได้รับคืน คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 การจัดกระทำข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1.1 ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับ และคัดเลือกไว้เฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ กล่าวคือเป็นแบบสอบถามที่ผู้ตอบ ตอบครบทุกข้อ เพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

4.1.2 นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ

กาเครื่องหมาย / ในช่อง มากที่สุด ให้ 5 คะแนน

กาเครื่องหมาย / ในช่อง มาก ให้ 4 คะแนน

กาเครื่องหมาย / ในช่อง ปานกลาง ให้ 3 คะแนน

กาเครื่องหมาย / ในช่อง น้อย ให้ 2 คะแนน

กาเครื่องหมาย / ในช่อง น้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 คำนวณค่าทางสถิติโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำไปแปลความหมาย ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535: 100)

4.51-5.00 หมายถึง โรงเรียนมีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง โรงเรียนมีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง โรงเรียนมีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง โรงเรียนมีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง โรงเรียนมีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ในระดับน้อยที่สุด

4.2.2 เปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที

4.2.3 วิเคราะห์รายการปัญหาซึ่งเป็นการตอบคำถามปลายเปิด โดยใช้ค่าความถี่

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที

การคำนวณค่าสถิติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) for Windows Version 11.0

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การบริหารการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา
ศึกษา จำแนกตามความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาการบริหารการจัดระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนประถมศึกษา
ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานและความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา

สภาพทั่วไปของโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม		
- ผู้บริหารโรงเรียน	23	15.13
- ครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ	129	84.87
รวม	152	100
ความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา		
- จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา	18	78.26
- จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	5	21.74
รวม	23	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ และเป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่การจัดการศึกษาเฉพาะระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การบริหารการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
งานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

ผลการวิเคราะห์การบริหารการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ ปรากฏดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและ
ครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ เกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบสารสนเทศใน
โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกเป็นรายด้าน

	การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ	ระดับปฏิบัติ		การแปลผล
		\bar{x}	S.D	
1	ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.54	0.42	มาก
2	ด้านการตรวจสอบข้อมูล	3.47	0.43	ปานกลาง
3	ด้านการประมวลผลข้อมูล	2.80	0.53	ปานกลาง
4	ด้านการจัดเก็บข้อมูล	2.88	0.64	ปานกลาง
5	ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	2.95	0.54	ปานกลาง
6	ด้านการนำข้อมูลไปใช้	3.22	0.52	ปานกลาง
	รวม	3.16	0.44	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ มีความคิดเห็น
ว่าโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์
มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านที่โรงเรียนมีการบริหารจัดการระบบสาร
สนเทศอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนด้านอื่น ๆ นอกนั้น โรงเรียนมี
การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับผลการวิเคราะห์การบริหารการจัดระบบสารสนเทศในแต่ละด้าน จำแนกเป็น
รายชื่อ ปรากฏดังตารางที่ 4.3 - 4.8

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ เกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D	การแปลผล
1 มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลชัดเจน	3.67	0.56	มาก
2 มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นระบบ	3.54	0.59	มาก
3 มีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้มาตรฐาน	3.30	0.59	ปานกลาง
4 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน	4.22	0.73	มาก
5 มีบุคลากรที่รับผิดชอบมีความรู้ความเข้าใจในระบบข้อมูล	3.63	0.57	มาก
6 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีเพียงพอ	3.41	0.69	ปานกลาง
7 ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ สอดคล้องกับความต้องการ	3.57	0.58	มาก
8 มีการวางแผนก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.63	0.68	มาก
9 ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้เป็นปัจจุบัน	3.91	0.59	มาก
10 ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ตรงกับความเป็นจริง	3.96	0.70	มาก
11 มีงบประมาณสนับสนุนในการเก็บรวบรวมข้อมูล	2.33	0.99	ปานกลาง
12 การเก็บข้อมูลไม่มีความซ้ำซ้อน	3.30	0.76	ปานกลาง
รวม	3.54	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ปรากฏว่า รายการที่ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ มีความเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีเพียงพอ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้มาตรฐาน การเก็บข้อมูลมีความไม่ซ้ำซ้อน และมีงบประมาณสนับสนุนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนรายการอื่น ๆ นอกนั้นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ เกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบสารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการตรวจสอบข้อมูล จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D	การแปลผล
13 การตรวจสอบข้อมูลทำได้เต็มที่	3.61	0.61	มาก
14 บุคลากรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลมีเพียงพอ ในขณะที่ข้อมูลที่รวบรวมมาได้มีมาก	2.96	0.76	ปานกลาง
15 มีการกำหนดวิธีการตรวจสอบข้อมูล	3.35	0.57	ปานกลาง
16 ข้อมูลมีความสัมพันธ์กัน	3.72	0.58	มาก
17 ข้อมูลมีความเบี่ยงเบนเชื่อถือได้	3.63	0.64	มาก
18 ข้อมูลมีความเคลื่อนไหวเชื่อถือได้	3.52	0.75	มาก
19 บุคลากรมีความรู้และทักษะในการตรวจสอบข้อมูล	3.26	0.65	ปานกลาง
20 มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้	3.57	0.69	มาก
21 มีข้อมูลครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน	3.61	0.68	มาก
รวม	3.47	0.43	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัด สุรินทร์ มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ด้านการตรวจสอบข้อมูล โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลางทุกรายการ

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ปรากฏว่า รายการที่ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ มีความเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ มีการกำหนดวิธีการตรวจสอบข้อมูล บุคลากรมีความรู้และทักษะในการตรวจสอบข้อมูล และบุคลากรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลมีเพียงพอในขณะที่ข้อมูลที่รวบรวมมาได้มีมาก ส่วนรายการอื่น ๆ นอกนั้นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ เกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบสารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการประมวลผลข้อมูล จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D	การแปลผล
22 เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลมีเพียงพอ	2.67	1.14	ปานกลาง
23 การประมวลผลข้อมูลสอดคล้องต้นสังกัด	3.41	0.69	ปานกลาง
24 บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการประมวลผลข้อมูล	3.15	0.73	ปานกลาง
25 เครื่องมือที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลมีเพียงพอ	2.63	0.85	ปานกลาง
26 ข้อมูลที่รวบรวมมาได้มีความสมบูรณ์ ทำให้ไม่ยุ่งยาก แก่การประมวลผล	3.00	0.60	ปานกลาง
27 เครื่องคอมพิวเตอร์ที่นำมาใช้ในการประมวลผลข้อมูล ได้มาตรฐาน	3.00	0.92	ปานกลาง
28 ได้มีการกำหนดขอบข่ายการประมวลผล	3.04	0.59	ปานกลาง
29 การประมวลผลข้อมูลมีเวลาเพียงพอ ทันตามความต้องการ	2.83	0.77	ปานกลาง
30 บุคลากรมีความรู้ด้านการใช้สถิติในการประมวลผลข้อมูล	2.67	0.90	ปานกลาง
31 งบประมาณที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลมีเพียงพอ	2.20	0.75	น้อย
32 มีโปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูล	2.48	0.84	น้อย
33 เจ้าหน้าที่มีทักษะในการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป	2.54	0.86	ปานกลาง
รวม	2.80	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ มีความคิดเห็น ว่า โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการศึกษาธิการอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัด สุรินทร์ มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ด้านการประมวลผลข้อมูล โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลางทุกรายการ

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ปรากฏว่า รายการที่ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงาน สารสนเทศ มีความเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ มีโปรแกรมสำเร็จรูปใน การประมวลผลข้อมูล งบประมาณที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลมีเพียงพอ ส่วนรายการอื่น ๆ นอกนั้นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบสารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดเก็บข้อมูล จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D	การแปลผล
34 มีการจัดเก็บข้อมูล	2.87	0.78	ปานกลาง
35 มีสถานที่จัดเก็บข้อมูล	2.93	0.80	ปานกลาง
36 บุคลากรมีความรู้ในการจัดหน่วยข้อมูล	2.85	0.82	ปานกลาง
37 มีการนำอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดหน่วยข้อมูล	2.87	0.88	ปานกลาง
38 ระบบการจัดเก็บรักษา ข้อมูลสะดวกแก่การค้นหา	2.96	0.79	ปานกลาง
39 ครุภัณฑ์ในการจัดเก็บข้อมูล เช่น ตู้เก็บเอกสารมีเพียงพอ	2.70	0.94	ปานกลาง
40 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเหมาะสม	2.85	0.84	ปานกลาง
41 สถานที่จัดเก็บรักษาข้อมูลเป็นสัดส่วน	3.04	0.79	ปานกลาง
รวม	2.88	0.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ มีความคิดเห็น ว่า โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัด สุรินทร์ มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศด้านการจัดเก็บข้อมูล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปาน กลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ปรากฏว่า รายการที่ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงาน สารสนเทศ มีความเห็นว่าโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบสารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D	การแปลผล
42 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีประสิทธิภาพ ทันสมัย	2.80	0.81	ปานกลาง
43 วิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนึงถึง ความจำเป็นในการนำข้อมูลไปใช้	3.17	0.77	ปานกลาง
44 มีการรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล	2.98	0.75	ปานกลาง
45 บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล	2.91	0.72	ปานกลาง
46 การวิเคราะห์ข้อมูลสมบูรณ์ เพราะกระทำได้ทุกรายการ	2.74	0.68	ปานกลาง
47 การวิเคราะห์ข้อมูลมีเวลาเพียงพอ ทันตามความต้องการใช้	2.93	0.71	ปานกลาง
48 เกณฑ์และค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเหมาะสม	3.04	0.70	ปานกลาง
49 มีการจัดกลุ่มข้อมูลก่อนดำเนินการวิเคราะห์	2.98	0.68	ปานกลาง
รวม	2.95	0.54	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ มีความคิดเห็น ว่า โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัด สุรินทร์ มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศด้านการวิเคราะห์ข้อมูล โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ปรากฏว่า รายการที่ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงาน สารสนเทศ มีความเห็นว่าโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบสารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการนำข้อมูลไปใช้ จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	ระดับปฏิบัติ		
	\bar{x}	S.D	การแปลผล
50 มีการนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนอย่างจริงจัง	3.35	0.74	ปานกลาง
51 มีการประสานงานระหว่างผู้ใช้ข้อมูลกับผู้จัดการทำข้อมูล	3.39	0.61	ปานกลาง
52 มีการพิจารณาเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศในการวางแผน	3.50	0.72	ปานกลาง
53 ข้อมูลที่จัดเก็บสอดคล้องกับความจำเป็นหรือความต้องการในการใช้	3.52	0.86	มาก
54 มีทักษะการนำเสนอข้อมูล	3.26	0.65	ปานกลาง
55 มีการเผยแพร่ข้อมูลไปยังหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง	2.98	0.75	ปานกลาง
56 ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารมาก	3.41	0.72	ปานกลาง
57 ข้อมูลมีความสมบูรณ์ จึงอำนวยความสะดวกต่อการนำไปใช้	3.30	0.76	ปานกลาง
58 นำข้อมูลไปใช้ในการพยากรณ์ เพื่อประโยชน์ในการวางแผน	3.39	0.65	ปานกลาง
59 นำข้อมูลไปใช้ดูเหตุการณ์ย้อนหลังในอดีต	3.24	0.77	ปานกลาง
60 มีงบประมาณในการเผยแพร่ข้อมูลเพียงพอ	2.11	0.77	น้อย
รวม	3.22	0.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัด สุรินทร์ มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศด้านการนำข้อมูลไปใช้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ปรากฏว่า รายการที่ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงาน สารสนเทศ มีความเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลที่จัดเก็บสอดคล้องกับ ความจำเป็นหรือความต้องการในการใช้ และรายการที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ มี งบประมาณในการเผยแพร่ข้อมูลเพียงพอ ส่วนรายการอื่นๆ นอกนั้นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

**ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารการจักระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา
จำแนกตามความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา**

ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจักระบบสารสนเทศระหว่างโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา กับ โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ ปรากฏดังตารางที่ 4.9 - 4.10

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการเปรียบเทียบการบริหารการจักระบบสารสนเทศระหว่างโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับเฉพาะประถมศึกษา กับ โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกเป็นรายด้าน

การบริหารการจักระบบสารสนเทศ	ระดับประถมศึกษา		ระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนต้น		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1 ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.51	0.42	3.64	0.39	0.92
2 ด้านการตรวจสอบข้อมูล	3.49	0.44	3.40	0.41	0.59
3 ด้านการประมวลผลข้อมูล	2.77	0.57	2.93	0.34	1.16
4 ด้านการจัดเก็บข้อมูล	2.81	0.68	3.15	0.38	2.07*
5 ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	2.93	0.55	2.99	0.53	0.28
6 ด้านการนำข้อมูลไปใช้	3.21	0.58	3.26	0.23	0.27
รวม	3.13	0.47	3.24	0.28	0.91

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาเฉพาะระดับประถมศึกษาและโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ มีการบริหารการจักระบบสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการจัดเก็บข้อมูล ส่วนด้านอื่น ๆ นอกนั้น โรงเรียนที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาต่างกัน มีการบริหารการจักระบบสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ปัญหาการบริหารการจัดการระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการศึกษาธิการอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารการจัดการระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาธิการอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ ปรากฏดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าความถี่ของรายการปัญหาการบริหารการจัดการระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาธิการอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

รายการปัญหา	ความถี่
1. งบประมาณ และวัสดุ อุปกรณ์ในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศมีไม่เพียงพอ	21
2. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับงานสารสนเทศ	20
3. โรงเรียนมีเครื่องมือในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลน้อย	20
4. ข้อมูลที่ได้ไม่ครอบคลุมภาระงาน ไม่เป็นปัจจุบัน	18
5. ไม่มีห้องปฏิบัติงานเป็นสัดส่วน	18
6. ขาดแผนงานในการบริหารระบบสารสนเทศที่ชัดเจน	17
7. ขาดการเตรียมการในการวิเคราะห์ข้อมูล	17
8. ขาดการนำข้อมูลไปใช้ประกอบการบริหารและการตัดสินใจ	16
9. กำหนดตำแหน่งบุคลากรไม่เหมาะสมกับงานในหน้าที่	15
10. ขาดการนำอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดเก็บข้อมูล	14

จากตารางที่ 4.10 พบว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาธิการอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ มีปัญหาการบริหารการจัดการระบบสารสนเทศ เรียงจากความถี่สูงสุดตามลำดับ ได้แก่ งบประมาณ และวัสดุ อุปกรณ์ในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศมีไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับงานสารสนเทศ และ โรงเรียนมีเครื่องมือในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลน้อย

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาการบริหารการจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารการจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา

1.1.3 เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารการจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 **กลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 152 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

1.2.2 **เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล** เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณ ค่า 5 ระดับ ซึ่งสร้างและพัฒนาโดยวสันต์ชัย กากแก้ว แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .93

1.2.3 **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยตนเอง โดยมีผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้ดำเนินการส่งแบบสอบถาม ไปยังโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด ในระหว่างวันที่ 17-21 มีนาคม 2546 แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 152 ฉบับ ได้รับคืนเป็น จำนวน 152 ฉบับ และแบบสอบถามที่ได้รับคืน คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.4 **การวิเคราะห์ข้อมูล** ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

- 1) วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ

2) วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศที่มีต่อการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) เปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที

4) วิเคราะห์ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้ค่าความถี่

1.3 ผลการวิจัย พบว่า

1.3.1 โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

1.3.2 โรงเรียนที่จัดการศึกษาเฉพาะระดับประถมศึกษาและโรงเรียนที่จัดการศึกษาสองระดับ คือระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการจัดเก็บข้อมูล ส่วนด้านอื่น ๆ นอกนั้นโรงเรียนที่จัดการศึกษาเฉพาะระดับประถมศึกษาและโรงเรียนที่จัดการศึกษาสองระดับ มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

1.3.3 ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ งบประมาณ และวัสดุ อุปกรณ์ในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศมีไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับงานสารสนเทศ โรงเรียนมีเครื่องมือในการวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลน้อย

2. อภิปรายผล

2.1 จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ สมหวัง ภูหัวดอน (2542 : 120) ที่ศึกษาเรื่อง กระบวนการจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่า กระบวนการจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมและเป็นรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ สำราญ วรรณกุล (2542 : 213) ที่ศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศงานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน

ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่า การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศงานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของจิตติยา เนตรวงษ์ (2544 : 101) ที่ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารและตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้จัดระบบสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

การที่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ โนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนประถมศึกษาไม่มีงบประมาณ และวัสดุ อุปกรณ์ในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศเพื่อดำเนินงานจัดระบบสารสนเทศ โดยเฉพาะเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่จะช่วยให้การบริหารจัดการระบบสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น คอมพิวเตอร์ รวมทั้งโรงเรียนประถมศึกษาขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับงานสารสนเทศ เพราะโรงเรียนไม่มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ข้อมูลสารสนเทศโดยตรงและบุคลากรที่รับผิดชอบงานสารสนเทศมีเวลาจำกัด เพราะต้องปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายด้วย เช่น เจ้าหน้าที่สหกรณ์ เจ้าหน้าที่การเงินและพัสดุ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

2.2 จากผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ซึ่งพบว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาเฉพาะระดับประถมศึกษาและโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการจัดเก็บข้อมูล ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของจักรกฤษณ์ สุวรรณโท (2538 : 121-125) ที่ศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการจัดเก็บข้อมูล

การที่โรงเรียนที่จัดการศึกษาเฉพาะระดับประถมศึกษา กับโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ แตกต่างกันในด้านการจัดเก็บข้อมูล อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ โนนนารายณ์ ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในท้องที่ห่างไกล กันดาร บางโรงเรียนการคมนาคม

สะดวก แต่บางโรงเรียนการคมนาคมไม่สะดวก ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศของแต่ละโรงเรียนมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์แตกต่างกัน รวมทั้งความพร้อมด้านบุคลากร และครุภัณฑ์ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาเฉพาะระดับประถมศึกษาแตกต่างกับโรงเรียนที่จัดการศึกษาสองระดับ คือ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น จึงส่งผลถึงการบริหารจัดการระบบสารสนเทศแตกต่างกัน

2.3 จากผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งพบว่า รายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ งบประมาณ และวัสดุ อุปกรณ์ในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศมีไม่เพียงพอ รองลงมา ได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับงานสารสนเทศ และโรงเรียนมีเครื่องมือในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลน้อย ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของอนุภาพ บุญชัย (2536 : ก-ข) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศ ได้แก่ งบประมาณและวัสดุ อุปกรณ์ ในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศมีไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับงานสารสนเทศ และโรงเรียนมีเครื่องมือในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลน้อยและสอดคล้องกับผลการวิจัยของเตียง ทองพา (2543 : 76-77) ที่ศึกษาเรื่องการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่า โรงเรียนปฏิรูปการศึกษามีปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่สำคัญได้แก่ งบประมาณและวัสดุ อุปกรณ์ ในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศมีไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับงานสารสนเทศ และโรงเรียนมีเครื่องมือในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลน้อย การที่โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ มีปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนต้องอาศัยงบประมาณจากรัฐในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ซึ่งรัฐก็ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการของแต่ละโรงเรียนได้ จึงส่งผลกระทบต่อการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์และ อุปกรณ์ ในการจัดระบบสารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์ ผู้เก็บเอกสาร เพิ่มข้อมูล เป็นต้น นอกจากนี้ บุคลากรในโรงเรียนมีภาระด้านการสอน การปกครองนักเรียน และงานหลักอื่น ๆ มากอยู่แล้ว บุคลากรที่ทำหน้าที่ในการจัดระบบสารสนเทศโดยตรงนั้นไม่มีส่วนใหญ่ว่าจะได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่งานสารสนเทศโรงเรียน และเครื่องมือในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลก็ไม่เพียงพอ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป ที่จะนำมาใช้ใน

การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล จึงทำให้โรงเรียนมีปัญหในการบริหารการจัดระบบสารสนเทศ

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัย สามารถเสนอแนะได้สองลักษณะ คือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป โดยข้อเสนอแนะแต่ละลักษณะมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลการศึกษาวิจัย ซึ่งพบว่าโรงเรียนประถมศึกษา มีการบริหารการจัดระบบสารสนเทศทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น โรงเรียนประถมศึกษาควรให้ความสำคัญในการดำเนินการจัดระบบสารสนเทศทุกด้านมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านการประมวลผลข้อมูลและด้านการนำข้อมูลไปใช้ นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ควรสนับสนุนงบประมาณที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลให้เพียงพอ เพื่อจะให้นำไปจัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพในการประมวลผลข้อมูล และควรสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรที่ทำหน้าที่จัดระบบสารสนเทศให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากขึ้น โดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ตรงต่อการใช้ เช่น การวางแผน การตัดสินใจ และการควบคุมการปฏิบัติงาน และควรสนับสนุนงบประมาณในการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานให้เพียงพอ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอกได้ทราบ

3.1.2 จากผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารการจัดระบบสารสนเทศ ซึ่งพบว่า รายการที่โรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ งบประมาณและวัสดุ อุปกรณ์ ในการบริหารการจัดระบบสารสนเทศมีไม่เพียงพอ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้บริหารจึงควรพิจารณาจัดหางบประมาณให้เพียงพอ โดยขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด ขณะเดียวกันโรงเรียนก็ต้องพยายามเสาะหาแนวทางการระดมทรัพยากรจากแหล่งอื่น ๆ เช่น เสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากภาคเอกชน หรือขอบริจาคเงินจากผู้มีจิตศรัทธา เป็นต้น ควรจัดทำแผนและการใช้จ่ายเงินงบประมาณ เพื่อให้การบริหารงบประมาณประหยัด คุ่มค่าและมีประสิทธิภาพ และควรจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็นในการจัดระบบ

สารสนเทศ เช่น ผู้เก็บเอกสาร เพิ่มข้อมูล เป็นต้น ให้เพียงพอเพื่อสะดวกต่อการค้นหา หยิกก็ง่าย
หายก็รู้ คู่มืองามตา

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

3.2.1 ควรดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการสารสนเทศทุกด้านในเชิงลึก
โดยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

3.2.2 ควรดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศมีผลต่อ การวางแผน
งานการควบคุม และการตัดสินใจ ว่ามีความสัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานมากน้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน *เอกสารชุดเสริมประสบการณ์การพัฒนา*

ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2545

_____ *การประกันคุณภาพการศึกษาการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ* เล่มที่ 4

กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2541

_____ *ระบบสารสนเทศและแนวปฏิบัติในการจัดระบบสารสนเทศระดับโรงเรียน*

กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2537

_____ *การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนในศูนย์วิชาการ*

กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2536

_____ *คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุง)*

กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2536

_____ *แนวปฏิบัติการจัดข้อมูลระบบสารสนเทศ* กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ 2535

_____ *คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2527

ครรชิต มาลัยวงศ์ " โครงสร้างของ MIS " *วารสารเทคโนโลยี* 20 (111) : (ตุลาคม 2536 -

พฤศจิกายน 2537) หน้า 77 - 80

จักรกฤษณ์ สุวรรณโท " ปัญหาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม " *วิทยานิพนธ์ปริญญา*

การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2538

จีราภรณ์ สุทธิมสภา " หน่วยที่ 1 ระบบสารสนเทศกับการบริหารการศึกษา " ใน *เอกสารการสอน*

ชุดวิชาการระบบสารสนเทศเพื่อจัดการและเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา

หน้า 16-18 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2538

ชุมพล ศฤงคารศิริ *ระบบสารสนเทศเพื่อจัดการ* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร

โรงพิมพ์ ป. สัมพันธ์พาณิชย์ 2537

ฐิตยา เนตรวงษ์ " ปัญหาและความต้องการการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียน
ระดับประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ " รายงานการศึกษาอิสระ
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2544

ณรงค์ บุญมี " ผู้บริหารกับการตัดสินใจ " *บริหารการศึกษา* 5(5) (มกราคม- มีนาคม
2523) หน้า 32-37

เตียง ทองผา " การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู " วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2543

ถกล นรินทร์ศิริโรจน์ *ความหมายและความสำคัญของระบบสารสนเทศในการจัดระบบสาร
สนเทศในโรงเรียน* กรุงเทพมหานคร กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา 2526

ธงชัย สันติวงษ์ *การบริหารเชิงกลยุทธ์* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2533

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ *หลักการบริหารการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร 2534

บุญชม ศรีสะอาด *การวิจัยเบื้องต้น* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น 2535

ประอม แสงสว่าง *การบริหารการศึกษาเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
ประยูรวงศ์ 2525

พจน์ สะเพียรชัย " แนวทางพัฒนาเครือข่ายระบบสารสนเทศทางการศึกษาระดับชาติ "
การศึกษาแห่งชาติ 2(2) (กุมภาพันธ์ 2529) หน้า 51-58

พิชิต สุขเจริญพงษ์ " หน่วยที่ 8-15 การใช้คอมพิวเตอร์ " ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา
สารสนเทศศาสตร์เบื้องต้น* หน้า 942-944 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

พยุศักดิ์ สนเทศ " แนวคิดเกี่ยวกับระบบสารสนเทศในโรงเรียน " *สารพัฒนาหลักสูตร* 5 (47)
(กุมภาพันธ์ 2529) หน้า 50-58

ภิญโญ สาธร *หลักการบริหารการศึกษา* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์สุภา 2521

_____. *หลักการบริหารการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช 2519

วินัย สมมิตร สมัย รื่นสุข และสุนทร ศรีรักษา *หลักการบริหารการศึกษา* กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์อักษรสาส์น 2527

วีระ สุภากิจ *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติในโรงเรียน*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น 2538

สมพงษ์ เกษมสิน *การบริหาร* พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช 2517

สมบูรณ์ พรธนาภพ *หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน* กรุงเทพมหานคร

สำนักพิมพ์บรรณกิจ 2521

สมหวัง ภูหัวดอน " กระบวนการจัดสารสนเทศงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนัก

งานการศึกษาจังหวัดมหาสารคาม " *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตร*

มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2542

สำราญ วรรณกุล " ปัญหาการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการ

นักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุดรธานี "

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2542

ลีปนพนัน เกตุทัต *รายงานผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่องสารสนเทศเพื่อการวางแผนและ*

พัฒนาการศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี 2528

สุวกิจ ศรีปัดดา *การบริหารการศึกษา* มหาสารคาม โรงพิมพ์อภิชาติการพิมพ์ 2522

สุโขทัยธรรมมาราช, มหาวิทยาลัย *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ* นนทบุรี มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาราช 2530

อนุภาพ บุญชัย " การศึกษาระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ

ประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร " *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*

มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2536

อำภา บุญช่วย *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์

2537

อำรุง จันทวานิช และเจษฎ์ อนรรฆมงคล *รวมบทความเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการ*

ศึกษา กรุงเทพมหานคร ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ทบวงมหาวิทยาลัย 2528

อุทัย บุญประเสริฐ " ระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจทางการศึกษา

ในระดับจังหวัด " *วารสารจันทร์เกษม* 17(2) (กรกฎาคม-สิงหาคม

2526) หน้า 40-48

อุทัย ธรรมเตโช *หลักการบริหารการศึกษา* กรุงเทพมหานคร เจ้าพระยาการพิมพ์ 2531

เอกชัย กี่สุขพันธ์ *หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป (ฉบับแก้ไขปรับปรุง)* กรุงเทพมหานคร

อนงค์ศิลป์การพิมพ์ 2527

Hussain Khateeb M. Development of Information System for Education .

New Jersey : Prentice Hall, 1973.

Loudon , Kenneth C. and Jame P. Loudon. Management Information System : Orgnaization and
Technology. New York : Macmillan , 1994.

Newman, william H. ***The Process of management Strategy, Action,Results,Sthedition.***

n.p. : Prentice - Hall, 1982.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค่านิยมวีธีการ

แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ ในสำนักงานประถมศึกษาอำเภอ
สังกัดสำนักงานการศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้สอบถามการบริหารการจัดระบบสารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ
ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการจัดระบบสารสนเทศ และปัญหาการบริหารการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา
2. การตอบแบบสอบถาม ขอให้ตอบตามความเป็นจริงที่ท่านปฏิบัติ จึงจะเป็นคำตอบที่มีคุณค่าเพราะความจริงเหล่านี้จะนำไปศึกษาค้นคว้า ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดระบบสารสนเทศจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายใดๆ ต่อตัวท่าน และคำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ การเสนอข้อมูลจะเสนอในภาพรวม
3. ขอความกรุณาช่วยตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน ให้ครบทุกข้อ

ขอขอบพระคุณในความกรุณาที่ท่านให้ความร่วมมือ
นายกิตติภักดิ์ ไกรเพชร
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1

รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ

.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

- () ผู้บริหาร โรงเรียน
- () ครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ

2. โรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงาน จัดการศึกษาระดับใด

- () จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา
- () จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 2

การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียดและพิจารณาว่าโรงเรียนประถมศึกษาของท่าน มีการบริหารการจัดระบบสารสนเทศในแต่ละข้อเพียงใด และให้ท่านตัดสินใจเลือกกาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับการปฏิบัติตามสภาพความเป็นจริง

- 5 หมายถึง โรงเรียนมีการปฏิบัติ ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง โรงเรียนมีการปฏิบัติ ในระดับมาก
3 หมายถึง โรงเรียนมีการการปฏิบัติ ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง โรงเรียนมีการปฏิบัติ ในระดับน้อย
1 หมายถึง โรงเรียนมีการปฏิบัติ ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ	การปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	มีการกำหนดให้บุคลากรรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลชัดเจน	/				

คำอธิบาย ท่านเครื่องหมาย / ลงในช่องมากที่สุด (5) แสดงว่าโรงเรียนของท่านมีการกำหนดให้บุคลากรรับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลชัดเจน มากที่สุด

ตอนที่ 2

การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาธิการอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

.....

คำชี้แจง โปรดอ่านคำถามอย่างละเอียดและพิจารณาว่าโรงเรียนประถมศึกษาของท่าน มีการบริหารการจัดระบบสารสนเทศในแต่ละข้อเพียงใด และให้ท่านตัดสินใจ เลือกรากเครื่องหมาย / ลงในช่องตรงกับระดับการบริหารการจัดระบบสารสนเทศ ตามสภาพความเป็นจริงพร้อมทั้งปัญหาการบริหารการจัดระบบสารสนเทศ

ข้อ	การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล					
1.	แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลชัดเจน
2.	การจัดเก็บข้อมูลเป็นระบบ
3.	เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้มาตรฐาน
4.	การกำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน
5.	บุคลากรที่รับผิดชอบมีความรู้ความเข้าใจในระบบข้อมูล
6.	ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีเพียงพอ
7.	ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้สอดคล้องกับความต้องการ
8.	มีการวางแผนก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
9.	ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้เป็นปัจจุบัน

ข้อ	การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
10.	ข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวมได้ตรงกับความเป็นจริง
11.	มีงบประมาณสนับสนุนในการเก็บรวบรวมข้อมูล
12.	การเก็บข้อมูลไม่มีความซ้ำซ้อน

ปัญหาด้านเก็บรวบรวมข้อมูล

1.
2.
3.

ข้อ	การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ด้านการตรวจสอบข้อมูล					
13.	การตรวจสอบข้อมูลทำได้เต็มที่
14.	บุคลากรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อมูล มีเพียงพอในขณะที่ข้อมูลที่รวบรวม มาได้มีมาก
15.	มีการกำหนดวิธีการตรวจสอบข้อมูล
16.	ข้อมูลมีความสัมพันธ์กัน
17.	ข้อมูลมีความเบี่ยงเบนเชื่อถือได้
18.	ข้อมูลมีความเคลื่อนไหวเชื่อถือได้
19.	บุคลากรมีความรู้และทักษะใน ในการตรวจสอบข้อมูล
20.	มีการตรวจสอบความถูกต้องของ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้
21.	มีข้อมูลครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

ปัญหาด้านการตรวจสอบข้อมูล

1.
2.
3.

ข้อ	การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ด้านการประมวลผลข้อมูล					
22.	เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลมีเพียงพอ
23.	การประมวลผลข้อมูลสอดคล้องต้นสังกัด
24.	บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการประมวลผลข้อมูล
25.	เครื่องมือที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลมีเพียงพอ
26.	ข้อมูลที่รวบรวมมาได้มีความสมบูรณ์ทำให้ไม่ยุ่งยากแก่การประมวลผล
27.	เครื่องคอมพิวเตอร์ที่นำมาใช้ในการประมวลผลข้อมูลได้มาตรฐาน
28.	มีได้กำหนดขอบข่ายการประมวลผล
29.	การประมวลผลข้อมูลมีเวลาเพียงพอทันตามความต้องการ
30.	บุคลากรมีความรู้ด้านการใช้สถิติในการประมวลผลข้อมูล
31.	งบประมาณที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลมีเพียงพอ
32.	มีโปรแกรมสำเร็จในการประมวลผล...
33.	เจ้าหน้าที่มีทักษะในการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ปัญหาด้านประมวลผลข้อมูล

1.
2.
3.

ข้อ	การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ด้านการจัดเก็บข้อมูล					
34.	มีการจัดเก็บข้อมูล
35.	มีสถานที่จัดเก็บข้อมูล
36.	บุคลากรมีความรู้ในการจัดเก็บข้อมูล
37.	มีการนำอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย มาช่วยในการจัดเก็บข้อมูล
38.	ระบบการจัดเก็บรักษาข้อมูลสะดวก แก่การค้นหา
39.	ครุภัณฑ์ในการจัดเก็บข้อมูล เช่น ตู้เก็บเอกสารมีเพียงพอ
40.	อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล เหมาะสม
41.	สถานที่จัดเก็บรักษาข้อมูลเป็น สัดส่วน

ปัญหาด้านจัดหน่วยข้อมูล

1.
2.
3.

ข้อ	การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล					
42.	เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีประสิทธิภาพ ทันสมัย
43.	วิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนึงถึง ความจำเป็นในการนำข้อมูลไปใช้
44.	มีการรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล
45.	บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถใน การวิเคราะห์ข้อมูล
46.	การวิเคราะห์ข้อมูลสมบูรณ์เพราะ กระทำได้ทุกรายการ
47.	การวิเคราะห์ข้อมูลมีเวลาเพียงพอทัน ตามความต้องการใช้
48.	เกณฑ์และค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลเหมาะสม
49.	มีการจัดกลุ่มข้อมูลก่อนดำเนินการ วิเคราะห์

ปัญหาด้านวิเคราะห์ข้อมูล

1.
2.
3.

ข้อ	การบริหารการจัดระบบสารสนเทศ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ด้านการนำข้อมูลไปใช้					
50.	มีการนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนอย่างจริงจัง.
51.	มีการประสานงานระหว่างผู้ใช้ข้อมูลกับผู้จัดกระทำข้อมูล
52.	มีการพิจารณาเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศในการวางแผน
53.	ข้อมูลที่จัดเก็บสอดคล้องกับความต้องการในการใช้
54.	มีทักษะการนำเสนอข้อมูล
55.	มีการเผยแพร่ข้อมูลไปยังหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
56.	ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารมาก
57.	ข้อมูลมีความสมบูรณ์จึงอำนวยความสะดวกการนำไปใช้
58.	นำข้อมูลไปใช้ในการพยากรณ์เพื่อประโยชน์ในการวางแผน
59.	นำข้อมูลไปใช้คู่เหตุการณ์ย้อนหลังในอดีต
60.	งบประมาณในการเผยแพร่ข้อมูลเพียงพอ

ปัญหาด้านการนำข้อมูลไปใช้

1.
2.
3.

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง

ที่ ทม 1307 /

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

มีนาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

ด้วย นายกิตติภัทท์ ไกรเพชร ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอกาบเชิง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกาบเชิง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สุรินทร์ กำลังศึกษาตามหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ระดับปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และได้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง
“ การบริหารจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร โดยมี
ดร.ประยงค์ เนาวบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

เพื่อให้การวิจัยอิสระเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามจุดประสงค์ ตามหลักสูตร
บัณฑิตศึกษา ระดับปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายกิตติภัทท์
ไกรเพชร เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าอิสระ จากโรงเรียนในสังกัด ของท่าน ซึ่งจะ
ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวภายในเดือน มีนาคม พ.ศ. 2546

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคง
จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ ศธ 1172 /

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ .

มีนาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 152 ชุด

ด้วย นายกิตติภักดิ์ ไกรเพชร ปัจจุบันกำลังศึกษาตามหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ระดับปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และได้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ การบริหารจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ ”

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ได้พิจารณาแล้วว่าเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น จึงขอให้ท่านโปรดให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและให้ความอนุเคราะห์ ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจำลอง นนท์พละ)

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร.044-511563

ที่ พิเศษ/ 2546

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกาบเชิง
อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ .

10 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 152 ชุด

ด้วย นายกิตติภักดิ์ ไกรเพชร ปัจจุบันกำลังศึกษาตามหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ระดับปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และได้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ การบริหารการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร โดยมี ดร.ประยงค์ เนาวบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุตามจุดประสงค์ ของหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนทุกโรงในสังกัด ได้ทราบและตอบแบบสอบถาม ในช่วงวันที่ 17-21 มีนาคม พ.ศ. 2546 ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าจะเดินทางไปปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ในวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2546 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประกอบการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติภักดิ์ ไกรเพชร)

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มสธ.

โทร 01-878-7939

ภาคผนวก ค
คำอำนาจจำแนกและค่าความเที่ยง

ตารางที่ 11 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการบริหารการจัดระบบสารสนเทศ
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
	ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล	26	0.55**
1	0.67**	27	0.52**
2	0.52**	28	0.50**
3	0.61**	29	0.57**
4	0.34*	30	0.56**
5	0.40*	31	0.63**
6	0.53**	32	0.54**
7	0.77**	33	0.58**
8	0.43**		ด้านการจัดเก็บข้อมูล
9	0.50**	34	0.58**
10	0.67**	35	0.49**
11	0.65**	36	0.55**
12	0.60**	37	0.71**
	ด้านการตรวจสอบข้อมูล	38	0.79**
13	0.72**	39	0.56**
14	0.67**	40	0.51**
15	0.56**	41	0.66**
16	0.61**		ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล
17	0.63**	42	0.69**
18	0.53*	43	0.68**
19	0.34*	44	0.41*
20	0.60**	45	0.55**
21	0.58**	46	0.54**
	ด้านการประมวลผลข้อมูล	47	0.61**
22	0.64**	48	0.38*
23	0.36*	49	0.47**
24	0.56**		ด้านการนำข้อมูลไปใช้
25	0.46**	50	0.46**

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
51	0.53**	56	0.60**
52	0.34*	57	0.52**
53	0.35*	58	0.45**
54	0.37*	59	0.48**
55	0.34**	60	0.56**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 12 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามการบริหารการจัดการระบบสารสนเทศ ในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

ด้านที่	การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ	จำนวนข้อ	ค่าความเที่ยง
1	ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล	12	0.65
2	ด้านการตรวจสอบข้อมูล	9	0.77
3	ด้านการประมวลผลข้อมูล	12	0.79
4	ด้านการจัดเก็บข้อมูล	8	0.75
5	ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	8	0.73
6	ด้านการนำข้อมูลไปใช้	11	0.68
	รวม	60	0.93

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายกิตติภทั์ ไกรเพชร
วัน เดือน ปีเกิด	15 เมษายน 2511
สถานที่เกิด	อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์
ประวัติการศึกษา	ศษ.บ (สาขาวิชาบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช พ.ศ. 2542
สถานที่ทำงาน	สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอรัตนบุรี อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอรัตนบุรี